

Vukić PULEVIĆ (Podgorica)
Institut za crnogorski jezik i jezikoslovje „Vojislav P. Nikčević“

**PRVA DOPUNA
FITOTOPONIMIJI I ZOOTOPONIMIJI CRNE GORE**

Prilog sadrži fitotponimsku i zootponimsku gradu (blizu 1000 toponima) sabranu nakon izlaska knjige *Fitonimi i zoonimi u toponimiji Crne Gore* (PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003). Korišćeni su literaturni izvori (dati u spisku literature) i podaci sakupljeni neposredno na terenu (posredstvom saradnika – informatora).

Ključne riječi: *toponimija, fitotponimija, zootponimija, crnogorski jezik*

Nakon izlaska knjige *Fitonimi i zoonimi u toponimiji Crne Gore* (PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003) pojavilo se nekoliko radova s bogatom toponomastičkom građom, na koje se mora skrenuti pažnja. Od njih je svakako najznačajniji *Toponimija durmitorskog sela Crne Gore* (CICMIL-REMETIĆ R. 2003).

Selo Crna Gora, u nekim slučajevima nazivaju ga i Mala Crna Gora, geografski je izrazito omeđeno. Smješteno je na „trouglastome platou“ koji zatvaraju kanjonske doline rijeka Tare i Sušice s dvije strane, a s treće ograniči Durmitor i Štuoca. Nalazi se na nadmorskoj visini od preko 1500 m, a naseljeno je stanovništвом čiji su preci doseljavani iz drugih, obično bližih krajeva. Vjerovatno je to u početku bilo katunsko naselje, a tek poslije formiralo se selo u kojemu se živjelo cijele godine.

Značajno je da je toponime toga sela izučavala lingvistkinja Radojka Cicmil-Remetić, tako da se njena terenska istraživanja i naučna interpretacija sabrane građe moraju visoko vrednovati. Toponimske kategorije, prikazane u radu, obilježene su rednim brojevima od 1 do 663, ali je broj toponimskih jedinica znatno veći (date su zbirne kategorije: *usov* 11 toponima, *pećina* 10, *dô* 31 i dr.).

Selo Crna Gora ima vrlo bogatu floru i vegetaciju, kao i faunu, na kojima je bazirana čitava privredna djelatnost tamošnjih stanovnika. Sve se to

odrazilo i na toponimiju, na što je autorka u studijskome dijelu obratila posebnu pažnju izdvajajući poglavlja: *Fitonimi, Zoonimi i Kulturni mikrotoponimi*. Zanimljivo je i to da je prilog o toponimiji sela Crna Gora, drugi specijalistički rad te vrste iz severnoga dijela Crne Gore, koji je napisao neki lingvista. Prije toga je objavljena studija MILIJE STANIĆA *Uskočka toponimija* (1988).

CICMIL-REMETIĆ R. 2003:326 konstatovala je „visok stepen izvršenosti jekavskog i novog jotovanja“. Kao egzaktne dokaze navodi brojne primjere: Jovove *ljestvi*, *Ljetnja ramena*, *Vrlino ljetište*, *Zvljerišta*, *Đević* kamen, *Međedež* ždrijelo, *Gornji Međedi dô*, *Donji Međedi dô*, *Sidelica*, *Ćetkova ograda*, *Ćetkova ornica*, *Proćepovi*, *Bešedni dô*, *Šutraska/Šutreska* i dr. Autorka nije našla nijedan toponim koji bi, bilo na početku ili u sredini riječi, imao grupe *sj* ili *zj*, čime je potvrđena apsolutnost jotovanja na području koje je istraživala. Ali kako je selo Crna Gora imigrantsko i predstavlja dio Pive (u širem smislu), a uz to se dugom veoma komunikativnom linijom graniči s Drobnjakom i pljevaljskim područjem, te činjenice idu u prilog kompaktnosti jekavskoga jotovanja na čitavome severnom području države Crne Gore. Ta najbitnija karakteristika crnogorskoga jezika najbolje je potvrđena u toponimima kao fiksiranim dokazima. Zbog toga i pripada velika zasluga lingvistkinji RADOJKI CICMIL-REMETIĆ, koja je te zakonitosti objasnila i potvrdila na primjeru sela Mala Crna Gora, koje zauzima veoma izraženu geografsku, etničku i jezičku poziciju u *koine* sistemu crnogorskoga jezika.

CICMIL-REMETIĆ R. 2003:326 preko toponima **Optovača** indicirala je i jedan novi fitonim u crnogorskoj onomastici. Naglašava da je biljka „ime dobila po travi *optovači*“. Po svemu sudeći, radi se o vrsti *Sambucus ebulus* L., za koju je SIMONOVİĆ D. 1959:417 naveo narodni naziv *optovina* (za Kosovo i Metohiju, prema G. Elezoviću, 1932, 1933). U Crnoj Gori bili su poznati nazivi: *aptovina*, *haptovina*, *aptovina*, *artovina*, *oftovina*, *rtovina*, ali i ne *optovača*.

CICMIL-REMETIĆ R. 2003:326 pravi jedan samo na prvi pogled formalni propust, a koji je bitan sa stanovišta cjelovitoga objašnjavanja fitonima i fitotponima. Ona koristi laički naziv *trava* za različite biljke: *siljevina*, *čemerika*, *crijemuša*, pa čak i za drvenastu vrstu *somina*. Nijedna od tih vrsta ne pripada familiji trava (*Poaceae*) u botaničkome smislu. Ti primjeri jasno pokazuju u kojoj mjeri toponomastika treba da ima multidisciplinarni prilaz, kako pri sabiranju građe tako i u interpretacijama.

U uvodnome dijelu studije o toponimiji durmitorskoga sela Crna Gora CICMIL-REMETIĆ R. 2003:323&328, bez povoda i potrebe ulazi u neka etnogenetska i konfesijska domišljanja. Istiće da u selu koje je izučavala „žive pravoslavni Srbi“, zatim naglašava ulogu svetosavlja „širom Srpstva“ ističući da mu je „ishodište i žarište bilo na području Hercegovine i Crne Gore i

da se ono širilo naporedo sa seobama“ (prema Ivanu Božiću, 1979). Da su lamentiranja te vrste bila suvišna, potvrđuje činjenica da autorka, u materijalu sabranome na terenu, kao i u naučnim interpretacijama, nije navela nijedan primjer koji bi potvrdio navedene konstatacije. No i takvi iskazi poslužiće kao svjedočanstvo o zlome vremenu kad je taj rad pripreman i publikovan (1998–2003), kao i o političkim koncepcijama izdavača koji je omogućio njegovo objavlјivanje (SANU).

Etnogeografsku i istoriografsku monografiju sela Smrječno, koje se nalazi u Župi Pivi blizu Plužina, objavio je 2004. BOŽIDAR TADIĆ. U sastavu knjige nalazi se i respektabilna toponomastička građa, s preciznom ubikacijom toponima, a de je to bilo moguće i etimologijom. Na primjeru toponima **Kožakinje (Kodakinje – Kozjakinje)** TADIĆ je preko glasa ž ukazao na tipično crnogorsko jotovanje i na probleme njegova grafemskog predstavljanja u uslovima tada važećih jezičkih standarda.

Godine 2003. ĐORDIJE M. OSTOJIĆ publikuje obimno djelo *Toponimija Drobnjaka*, u kojem smo se sreli sa značajnom fitotponimskom i zootponimskom građom. Kako je pisac po struci geograf, to se nije bavio lingvističkim etimološkim tumačenjima, ali je zato dao precizne geografske odrednice, brojne legende, laička tumačenja i pretpostavke. Svi pomenuti parametri dobro će poslužiti lingvistima za dalju analizu te obimne grade, koju je OSTOJIĆ strpljivo sakupljao i tako spasio od zaborava i propadanja.

Značajnu onomastičku studiju jednoga dijela Vasojevića objavio je BOŽIDAR ŠEKULARAC 2008. Istraživanjima je obuhvatio područje Gornjih Sela, smješteno na istočnim ograncima planine Bjelasice, na prostoru oko planinskih rijeka Jelovice, Suvodola i Gunjare, koje su formirale rijeku Bistrigu. Obuhvaćena su sela: Lubnica, Kurikuće, Glavaca, Bastahe, Vuča, Praćevac i Zagrad.

U Šekularčevoj knjizi kao posebna poglavљa prikazani su *Toponimi Gornjih Sela i Antroponimi Gornjih Sela*, a kao dopuna onomastičkoj građi dat je prilično opširan *Leksikon starih i rijetkih riječi*. Ukupno je navedeno više od 800 toponima, od kojih se nešto oko 200 može svrstati u grupu fitotponima i zootponima, računajući i one koji uopšteno oslikavaju stanje vegetacije ili njenu degradaciju (Gora, Rašće, Šuma, Lugovi, Lazina, Paljevina, Trebljevi i dr.).

Kako se toponomastička građa koju je B. ŠEKULARAC sabrao u Gornjim Selima od poodavno nalazi u kartoteci Onomastičkoga fonda Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, to su njen fitonimski i zoonimski dio koristili PULEVIC V. & SAMARDŽIĆ N. pri sastavljanju leksikona *Fitonimi i zoonimi u toponimiji Crne Gore* („003). I Pored toga u Šekularčevoj knjizi nađeno je 49 novih toponima koje kao dopunu unosimo u ovaj prilog.

Da su glasovi **š** i **ž** suštinska karakteristika crnogorskoga jezika i na prostoru Vasojevića potvrdio je ŠEKULARAC B. 2008:154. Za predio Gornjih Sela zabilježio je 39 riječi u kojima se nalazi glas **š** (19 na početku riječi i 20 u sredini). Naveo je 6 riječi s glasom **ž** (jednom na početku riječi i 5 sredini). U Šekularčevu rječniku ne srijeće se nijedna riječ koja bi počinjala „srpsko-hrvatskim“ dvoglašem *sj* i *zj*. Na stranama 23, 28 i 30 ŠEKULARAC navodi toponime *Sjenokos* (2x) i *Pajove sjećine*, ali to se može smatrati autorovim previdom, što potvrđuju izvorne riječi *šenokos* i *šećivo*, prikazane na str. 154.

Onomastiku Vasojevića proučava i OSTOJIĆ M. 2001. Studija je sveobuhvatna i obimna, pisana s velikim multidisciplinarnim pretenzijama. Preko etimoloških i semantičkih objašnjenja, autor zalazi osim u jezičke još i u geografske, istorijske, etnogenetske i druge sadržaje. Iako ima dosta proizvoljnih i olakih zaključivanja, knjiga će za dugo predstavljati nezaobilaznu literaturu, ne samo za izučavanje crnogorskoga jezika, već i za niz drugih disciplina. Tako je zanimljivo tumačenje toponima *Andrijevica*, za koji M. OSTOJIĆ smatra da ima fitonimsku osnovu (od *drijevo*). Zanimljiv je navod toponima **Hrast** (u selu Petnjica), čime potvrđuje da je fitonim *hrast* zastupljen samo u severnome dijelu Crne Gore. PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:165 naveli su 9 toponima s osnovom *hrast* (**Hrast**, **Hrastova kosa**, **Hrastovača**, **Hrašće** i dr.), zastupljenih u okolini Bijeloga Polja, Pljevalja i Rožaja, i dva na jugu Crne Gore: **Podhrastić** (Stanjevići iznad Budve) i **Debeli hrast** (Buronje u Lješanskoj Nahiji). Ostalo je da se prouči da nekim slučajem ti posljednji toponimi nijesu sekundarsnoga imenovanja, jer se radi o pojedinačnim stablima. Svojevremeno je lingvista Mitar Pešikan zapisao da riječ *hrast* nije karakteristika za Katunsku Nahiju. Da bi se taj problem do kraja izučio treba komparativno izučiti i brojne toponime tipa: **Rast**, **Rastići**, **Rastovi doci**, **Rastovac** i dr. U Crnoj Gori za neke vrste iz roda *Quercus* uobičajen je narodni naziv *dub*, što potvrđuju hiljade toponima tipa: **Dub**, **Dubrava**, **Dublje**, **Dubova gora**, **Dubovik** i dr.

ALIJA DŽOGOVIĆ je prvi lingvista koji je ušao u onomastičke probleme svestrano složenoga plavsko-gusinjskog područja. Prvo je to uradio djelimično (1983, 1984, 1986), kad je izučavajući toponimiju jugoslovenskoga dijela Prokletija zahvatio i područja Gusinja, Plava i Rožaja, da bi potom pripremio i 2009. publikovao kapitalno djelo *Onomastika plavsko-gusinjske dijalekatske oblasti*. Djelo je onomastički cjelovito – obuhvaćena je kako toponimija tako i antroponomija, i to za svako selo pojedinačno. Slično je za Gornja Sela u Vasojevićima uradio BOŽIDAR ŠEKULARAC (2008).

Toponime smo preuzimali i iz niza drugih knjiga i radova: DAŠIĆ M. 2008., ČIRGIĆ A. 2009., PELIČIĆ J. I.P. 1997., PEROČEVIĆ E. 2003,

PEROVIĆ N.Đ. 2003, RAOSAVLJEVIĆ R. 1990 i dr. Značajnu građu dobili smo i posredstvom informatora, čiji je spisak priložen na kraju priloga.

Ni u ovome prilogu, kao ni u knjizi *Fitonimi i zoonimi u toponimiji Crne Gore* (PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003), nijesmo se mogli upuštati u fitonimsku i zoonimsku identifikaciju preko latinskih naziva biljaka i životinja, po kojima su toponimi dobijali imena. Kao prepreka stoje brojni homonimi i sinonimi. Kao ilustraciju navodimo samo nekoliko fitonimskih primjera. Narodni naziv *kukurijek* u Crnoj Gori se veže za dvije vrste: *Papaver rhoeas* i *Helleborus sp.* Pa ako bi se sudilo po nekim fitoarealskim parametrima toponimi **Kukurijek dolina** (Jezera – Durmitor) i **Kukurijekova dolina** (Goranjsko – Piva) mogli bi se povezati s bilnjom vrstom *Helleborus odorus*, a lokalitet **Kukurijek** (Donji Zagarač) za vrstu *Papaver rhoeas*.

Terenskim istraživanjima utvrđeno je da se fitonim *kostrika* u Crnoj Gori veže za dvije vrste: *Ruscus aculeatus* i *Sesleria robusta*, pa s te osnove treba razdvajati i toponime tipa: **Kostrike, Kostrikova prodo, Kostrikovača** i dr. U crnogorskoj flori ima 8 vrsta iz roda javor (*Acer*), a više stotina lokaliteta tipa: **Javor, Javoprci, Javorak, Javorje** i dr. S nazivom *rakita* na jugu Crne Gore (naročito u priobalnome slivu Skadarskoga jezera) označava se žbun *Vitex agnus castus*, a na severu naziv *rakita* se veže za neke vrste iz roda *vrba* (*Salix sp.*). Primjeri su zaista brojni, i fitogeografski se mogu raščićavati samo strpljivim radom na terenu.

Na kraju da kažemo da autor ovog priloga ulaže velike istraživačke napore da spasi od zaborava nešto od crnogorske fitonimije i da izradi makar i redukovani rječnik narodnih naziva biljaka. Problemi su brojni, često i neprestostivi, na što je ukazano u jednome od prethodnih saopštenja (PULEVIĆ V. 2009:65–80).

Aluge – zaselak Oraha, Šekular. Vasojevići. (KASTRATOVIĆ R. 1966).

Aluge (Kao: **Dô od Aluge**) – u Obljaju. Banjani. (PEROVIĆ N. Đ. 2003:21).

Aluge – u Obljaju. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:16).

Aluge kod Kaočine – u Brezovom dolu, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N. Đ. 2003:30).

Andrijevica – gradić u dolini Lima. Vasojevići. NAPOMENA: OSTOJIĆ M. 2001:209 tumači da je toponim Andrijevica složenica bazirana na „drijevo (= drvo)“.

Badljivi dô – pašnjak, Majstori. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:20).

Bak – zaravan, selo Rasova. Šaranci. „Nazvano po bukanju goveda“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:179).

Baljin potok dio Međukuća, selo Dajbabe. Zeta. (I.: M. Knežević).

Bedevina bara – dolina, selo Vrela, jezera. Durmitor. „Najčešće je posjećuju konji kad su u sampsu“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:312).

Bedevina dolina – na dijelu Jezera koji pripada Komarskom kraju. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:179).

Bikova rupa – u Cucama. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).

Bjelostavica – u selu Srpska. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Bobanovac – „jedan vrh u planinskim prostranstvima Sinjajevine nazvat je Bobanovac. Kažu da je tu u travnatome dijelu uzvišenja rasla neka biljka koja je imala plodove bobičaste, kao plod boba“. Planina Sinjajevina. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:58).

Borak – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).

Boričke luke – u selu Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:26).

Borje – „to je jedna, erozijom oplakana, okomita strana iznad Vajmeškog naselja i između Brda, Kremenjače, Konačina i Emirovića njiva. Toponim asocira na imenicu *bor* i svjedoči o nekadašnjoj borovoj šumi, koja je iskrčena, a zemlja privedena oranicama, gdje je najviše sijan ovas...“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:348). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:43 za sliv Kaludarske rijeke i selo Rovca navode tri toponima: **Borja** (1x) i **Borje** (2x), te je moguća podudarnost naziva. Toponim **Borje**, predstavljen u ovom pregledu, dat je zbog Dašićeva prikaza degradacije vegetacije na imenovanom lokalitetu.

Borje ravno (kao: **Ravno borje**) – široka površ između Paljevina, Borovite ravni, Strana, Strančice i Krčevina, s livadama, gajevima, pasištima i oranicama. „Ime je dobila po borovoj šumi koja je davno iskrčena na širokoj zaravni“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:341).

Bljušturač Trivunov (kao: **Trivunov bljušturač**) – „dolina (u Gornjem selu) u kojoj raste bljuštur“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:349).

Bor – „brdo na kome dominira stablo bora“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:349).

Borje aluško (kao: **Aluško borje**) – iznad sela Aluge. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:40).

Bornato ramo – „izbočina obrasla borom (kanjon Tare)“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:366).

Borotulja – livada, selo Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:26. (Toponim neproziran)).

Borovci – buk, selo Brijeg. Piva. (I).

Borove glave – „predio dva brda, međusobno povezana jednom oranicom, obrasla borovom šumom... Borovi i sada dominiraju na prostoru oba brda“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:347).

- Borovi buk** (kao: **Buk Borovi**) – u kanjonu Tare. (I).
- Borovi/Borovi na Skiću** – „potesi na južnoj strani brda Skić (visoka borova šuma)“. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:348).
- Borovi Ilije Radunovića** na putu Dajbabe – Podgorica. (I: M. Knežević).
- Borovi vrt** – „teren prilično krševit, ali se ipak kosi“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:251).
- Borovita ravan** – „plato iznad Strana. Nekada je tu bila borova šuma pa je iskrčena, najvjerovatnije za luč koji je služio za potpalu vatre i osvjetljavanja u domaćinstvu“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:341).
- Borovlje** – „predio više naselja Kućište (šuma u strani)“, selo Brezojevica. Plav. (A. DŽOGOVIĆ 2009:60).
- Borovnički brijeđ** – na području sela Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:26).
- Borovnjaci** – na katunu Ravni. Komovi. (IBLB. 1966:25).
- Borovo** – u produžetku od područja Ivovca, selo Nedajno. Pivska Planina. (ŽARKOVIĆ LJ. 1999:18: „područje je dobilo naziv po tome što je bilo obraslo borovom šumom koju su stanovnici postepeno iskrčili, i šumsko zemljište pretvorili u oranice“).
- Božurno brdo** – „jedno veće uzvišenje na lijevoj strani tarskog kanjona... O porijeklu imena brda nije ustanovljeno tačno, ali se pretpostavlja da je rastao božur, čiji se tragovi naziru, pa je to bio razlog što je narod brdu dao ime Božurno brdo“. Region Durmitora. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:41).
- Brđanka** – „mikrotponim ispod Mandića ... po legendi na tom mjestu je od groma poginula žena koja je bila iz crnogorskih brda“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:80). NAPOMENA: *brđanka* je u nekim krajevima naziv za biljku *Arnica montana* L., koja u Crnoj Gori raste na padinama planine Ljubišnje. Ukoliko toponom **Brđanka** bude indikacija o zastupljenosti vrste *brđanka*, onda bi to predstavljalo i značajnu biljnogeografsku činjenicu.
- Brestički dô** – između sela Radeća i sela Ožezi. Piperi. (I: V. Filipović).
- Brestova strana** – „jedna strana koja je eksponirana prema istoku i rijeci Tari ... obrasla je stablima briješta“. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:104).
- Brestovi** – na Dajbapskoj gori, dio Stare gore, selo Dajbabe. Zeta. (I: M. Knežević).
- Breza** – zaselak sela Trepča. Vasojevići. (I: V. Novović).
- Breze** – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).
- Breze** – „potesi više sela (*brezovik*, *brežde*)“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:114).
- Brezova usov** – „točilo oko kojega ima brezove šume“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:369).

Brezovci – u selu Zagrađe. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:286).

Brezovi dô – u selu Perovići. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:9).

Brezoviti laz – livadak opkoljen brezom i bukovinom u okviru šume zvane Buće, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:339).

Brežđe – „šumoviti predio u strani više Lijevog Meteha“, selo Meteh. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:211).

Brijest Mučića (kao: **Mučića brijest**) – u selu Mataguži. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Brijest Otašev (kao: **Otašev brijest**) – Lipovo, kod Kolašina. (RAOSAV-LJEVIĆ R. 1990:328).

Brinje – kod Kolašina, „označava kleku (*Juniperus communis*)“. (RAOSAV-LJEVIĆ R. 1990:328). NAPOMENA: ŠULEK B. 1879:32: „Brinje 1) *Juniperus communis* L. ... 2) *Juniperus oxycedrus* L...“. Simonović D. 1959:252 navodi još: *brika, brin, brina* i dr.

Brnjaševa dolina – u Mrčajevcu, Jezera. Durmitor. U dvije legende toponim se veže za konja brnjaša (jedan brnjaš mještanina Jakšića, a drugi brnjaš Smail-age Čengića). (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:142).

Broćanac – livada, ravan teren, selo Crna Gora. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:350).

Brojila – „jedan tjesnac na padinama Durmitora, vezano za izlazak na katuš nazvat je Brojila ... čobani stoku prebrojavaju“. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:203).

Bršljan pećina – „u tarskim vrletima ispod sela Šljivansko redaju se mnoge pećine i zapećci. Jedna od njih je nazvana Bršljan pećina. Obrasla je rastinjem bršljanom, zimzelenom, što je povod nazivu“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:220).

Brštanovački buk – u kanjonu Tare. (I).

Buče – „potes bukovih šuma od Potoka do Ravnog borja na lijevoj strani Ročavčkog potoka. Toponim je izведен od imenice bukva. Ovaj oronim se javlja na više mjesta u seoskom ataru“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:341).

Buče – „predio više sela (šuma)“, selo Koljenoviće. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:487).

Buče – „strane više sela (šuma)“, selo Hakanje. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009: 370).

Buče – veliki kompleks bukove šume od Đordijevića doline do Laza, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:337).

Buče – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).

Bukova rupa – u selu Obljaj. Banjani. (PEROVIĆ B. Đ. 2003:21).

Bukova vlaka – vlaka koja se spušta od Crnog vrha prema rijeci Tari, obrasla bukvom. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:189).

- Bukovac** – katon na planini Vučje. Kolašin. (KUJOVIĆ D. 2002).
- Bukovac** – izvor, selo Pitomine, Jezera. Durmitor. „Kako je došlo do naziva Bukovac nije sačuvano predanje, a vjerovatno je nekada izvirao ispod bukovih stabala“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:285).
- Bukove pećine** – „više pećina na manjem prostoru u kanjonu Tare“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:363).
- Bukovi dô** – „to je stari naziv za gornji dio Smriječna koji se sad, kao zaselak, zove Dolovima. Odavno tu nema ni bukve, koja je, međutim, svuda iznad sela“, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:291).
- Bukovi gaj (Gaj bukovi)** – „potesi u strani na istočnom kraju sela (bukova šuma)“, selo Jesenica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:166).
- Bukovi izvor** – izvor u katonu Krlje, selo Vrela, Jezera. Durmitor. „Izvor je izvirao ispod korijena stare debele bukve“. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:256).
- Bukovi omar** – lokalitet s bukovom šumom, selo Studenci. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:178).
- Bukovice** – šuma, Bostur (Lovćen). Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:34).
- Bukovo ramo** – „izbočina u obliku ramena, ravna, obrasla bukvom i sitnim rastinjem u kanjonu Tare“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:366).
- Bukva** – „relativno ravan teren 'ograđen' gredama, ima poneko bukovo drvo“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:350).
- Bukva** – „vrletan teren pod Crvenom stijenom, pogodan za ispašu koza“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:350).
- Bukva debela** (kao: **Debela bukva**) – izvor, selo Tepca. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:269).
- Bukva crkovna** (kao: **Crkovna bukva**) – u selu Kralje, Andrijevica. Vasojevići. Po legendi Kraljani su crkvene knjige, nakon paljenja crkve, smjestili u jednu staru bukvu. (OSTOJIĆ M. 2001:415).
- Bukva Gajova** (kao: **Gajova bukva**) – u Tisovcu, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:23).
- Bukva vodena** (kao: **Vodena bukva**) – „strana i veliko drvo (u kanjonu Sušice) koje je zadržalo vodu“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:350).
- Bukve** (kao: **Podbukve**) – „strmina u kanjonu Sušice, potes do Široke usovice“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:364).
- Buren** (1785) – vrh iznad sela Bobovo. Pljevlja. (Tk-starci). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:80 navode toponime: **Burenj**, **Burenjski dô**, **Burev dô**, **Burjanik**. (Toponimi su neprozirni – prikazani su radi komparacije).

Busika – mikrolokalitet nedaleko od škole u selu Podgora. Durmitor. „Po njemu raste gusta trava koju narod naziva busika“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:189).

Busnata kosa – kosa obrasla travom, uz Palež, Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:98).

Busnati tok – „vrletan potes: u donjem delu usov, a u gornjem – borovina“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:369).

Ceransko – lokalitet na planini Zeletinu. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001: 339).

Cerova glavica – Cuce. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).

Cerova prodo – Gornje Koprivice. Banjani. (I: B. Koprivica).

Cikavac – velika i široka udolina, ostatak nekadašnjega cirka, selo Komarnica. Drobnjak. „Dobilo je naziv što rano niče trava, sa pojavom prvih kopnina ... Dakle, trava 'cikne' čim zemlja ugrije, okopni od snijega“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:168).

Crijemuša – „strana obrasla travom 'crijemušom', reč je o travi koja likom podseća na divlje zelje, a mirisom na beli luk. Jede se kao salata“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:369). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:87 navode toponim „**Crijemuše**“ – uz lijevu obalu rijeke Tare“. Vjerovatno se radi o istome lokalitetu, pa je toponim ponovljen radi izvornoga opisa biljke po kojoj je isti imenovan.

Crijemuša – pećina, prije Sige Jovovića, s lijeve strane. Kanjon Tare. (I).

Čajetina – „narod je nazvao zaselak zbog bogatstva trava i cvijeća. Brao je razne čajeve koje je koristio za liječenje“, zaselak, Gornja Bukovica. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:333).

Čavkača – „jedan od više vrhova na Visitoru (stijene u kojima ima čavki)“, selo Martinoviće. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:501).

Čečari Đuričini (kao: **Đuričini čečari**) – kosa iznad sela, selo Ninkovići, Jezera, Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:91).

Čečarje (kao: **Podčečarje**) – „grupa kuća naseljenim bratstvom Stevovića je locirana ispod padina koje su pokrivenе čečarima“, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:323).

Čečarje (kao: **Podčečarje**) – jedan od zaselaka sela Vrela, Jezera. Durmitor. „Zbog glavica koje su obrasle čečarima naziva se Podčečarje“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:315). NAPOMENA: možda se radi o ponovljenom toponimu.

Čekale – iznad sela Ninkovića. Durmitor. (Mjesto će je sačekivana divljač). (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:192).

Čelina – „gola litica, greda u kanjonu Tare“. **Čeline** – „veliko kamenje, 'valovlje'. Tu ponovo 'izbjija' ranije 'presušena' Sušica“, selo Crna Gora.

Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:370). NAPOMENA: zanimljivo je da autorka na str. 337 te toponime svrstava u grupu 'toponomaštičke metafore': „*Čelina* – metafora po izgledu: čeona strana gole okomite litice“.

Čelina – „izvor između Paleža i susjedstva. Javlja se u čistom travnatom pristranku, istureno kao 'čelo čovjeka“, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:291).

Čemernati pod – „pod i lokva u Štuocu“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:364).

Čemernatice – „doline u kojima raste trava 'čemerika', biljka širokog lista i gorkog ukusa, koju stoka ne jede“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:370).

Česta – „ravna strana Golog vrga. Nekada je tu bila šuma, a sada – golet“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:370).

Čubrin krš – u Ozrinićima. Nikšićko polje. (PETROVIĆ D. 1966). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:96 navode toponime: **Čubra**, **Čubrača**, **Čubrin krš**, **Čubrice**. Problemi ostaju otvoreni za dalja istraživanja.

Čučkuša – brije, zna se da je tu nekad bilo staro naselje, danas čak i bez ozidine. Risan. (SUBOTIĆ J. 1972). (Toponim nije objašnjen).

Čumna gora – „u prošlosti su se dešavale čudne i čudnovate pojave. Naime, nestajali su čobani i stoka, često iznenada. Kažu da se javljala bolest kuga, ili kako se kaže čuma. To je bio povod da se šuma nazove Čumna gora“, u Gornjim Šarancima, pravcem prema kanjonu Tare. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:42).

Četna dola – „(‘razvaljena’ dolina sa dosta ‘dolaca’ u planini sela Trse)“, Pivska planina. Trsa. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:327).

Četna poda – „(nekoliko podova, pašnjak u Nedajnom)“, Pivska planina. Piva. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:327). NAPOMENA: za selo Nedajno PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:97 naveli su toponim **Četna polja**, što treba provjeriti na terenu (možda je u pitanju pogrešno upisani naziv).

Čiperovo brdo – iznad Čiperovače, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:322).

Čipur veli (kao: **Veli Čipur**) (418 m) – u selu Grbavci. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997:178).

Dafina – izvor, selo Lubnice, Gornja Sela. Vasojevići. „Dafina tur. *drvə sa cvetom jakog mirisa*“ (cit. lit.). (ŠEKULARAC B. 2008:17&56).

Dinjišta – u selu Ponari. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Divl'aka – „potes pored Lima (ovdje je dubok vir na vodi, vrtlog)“, selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:244).

Drača – u selu Gostilje. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Dračeva njiva – „u orahovskom distriktu“, selo Orahovac. Boka Kotorska. (ANTOLJAK S. 1979).

Dračevice – dio imanja sela Srpska (lokalitet devastirao Aluminijski kombinat). Zeta. (I: M. Knežević). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:104 navode toponim **Dračevice** kao „pašnjak (sada vlasništvo KAP-a, selo Botun“. Treba provjeriti na terenu da li se radi o jednome ili dva lokaliteta (sela Botun i Srpska se graniče).

Drenova – „potes u Pepićkom polju (livada pored rijeke)“, selo Pepiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:251).

Drenova gradina – u selu Obljaj. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:21).

Drenovi – „potes na predjelu Dubrave (šuma)“, selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:244).

Drenovići – „dolina u kojoj ima drenovog drveća“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:353).

Drenovice – na području današnjih Bratonožića. (Sa karte: ŠKRIVANIĆ G.: „Srednjovekovna Zeta“, 1952).

Drijenka – u Mrtvom dolu, selo Perovići, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N. Đ. 2003:10).

Drijenke – zaselak u Cucama. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).

Dub – iznad sela Previš. Drobnjak. „Radi se o brdu koje je karakteristično što se izdvaja usamljeno kao da stoji dupke ili uspravno i osmatra“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:70).

Dub – brdašce u Donjem selu, ispod Pomoziboga, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:298).

Dub – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).

Dub Ćetkov (kao: **Ćetkov dub**) – po legendi star je preko 500 godina. „Iz priča najstarijih stanovnika sela za ovo drvo vezane su brojne legende i pripovijedanja, poput one da je u njegovim čarima često uživao ‘sveti’ čovjek nastanjen u pećini na domak sela“, u selu Zagreda. Kuči. (Dan, Podgorica, br. 1693, 19. oktobar 2003, str. 24, **Ćetkov dub** – u selu Zagreda – fotografija: *Mycologia Montenegrina*, Podgorica, 5:211, 2002).

Dub šuti (kao: **Šuti dub**) – na Bjeloglavu, selo Radeća. Piperi. (I: V. Filipović).

Dublje – ispod Mramora, Obljaj. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:18).

Dubovici – u dolini Kraštice (lijeva pritoka Lima), selo Kralje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:101).

Dubranica – dubravice podno Laza, nekada obrađivane njivice, selo Mikulici. Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003).

Dubrava (kao: **Korjen Dubrava**) – poviše Bijelog polja, Crnica planina. Crnica. (I).

- Dubrave** – ispod sela Šljivansko. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:156).
- Dubrave** – „veći predio istočno od naselja (šuma i utrina oko potoka – suhogvare)“, selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:244).
- Dubravice** – Donja i Gornja Gorica. Lješkopolje. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Dubravice** – stari naziv za lokalitet Stari šen, de je bila crkva i veliko groblje, selo Balabani. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Dumača** – zaselak, selo Donja Bukovica. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003: 335).
- Dumače** – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).
- Dupče** – „kraj“ u selu Bukovica. Rožaje. (LUTOVAC M. 1960).
- Duvaništa** – strma i dosta pitoma uvlaka, u ataru Kupinjaka, na lijevoj padini rijeke Tare (predio Durmitora). „Nazvat po tom što se nekada u ovoj uvali sijao duvan i uspješno davao rod“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:94).
- Džanjevin** – u selu Ponari. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Džardin** – dvorište ispred kuće Petrovića. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:57).
- Džudžovača** – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:127 navode lokalitet: „**Džudžova jama** – u selu Stijena. Piperi. (džudžo=tvor). (I: R.J. Bracanović“).
- Eldovište** – padine, Kovačev panj, Jezera. Durmitor. „Zbog oranja i sijanja elde (heljde) gdje je izuzetno dobro rađala, narod je mjesto nazvao Eldište“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:396).
- Encijan** – kamp u kanjonu Tare. (I). NAPOMENA: toponim je novog imenovanja, nazvan od strane kampera, po biljkama iz roda *Gentiana*, koje u nekim alpskim zemljama imaju naziv *encian*.
- Fijurina** „potes na predjelu sela (*orničina*, pašnjak na kojem raste paprat – alb. fir)“, selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:247).
- Fjerisht** (kao: **Gurra e Fjerisht**) – „izvor više zaseoka Gropa (u šumi, na potesu gdje raste paprat)“, selo Martinoviće. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:498).
- Frba** – izvor u selu Brijestovo. Bjelopavlići. (I: D. Kalezić).
- Frba** – „veći potes u zaseoku Zagrade (livade i mjestimično šumica u kojoj rastu vrbe)“, selo Dosude. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:483).
- Gaćina prodo** – „duga usekokotina i uvala u stenama u Štuocu“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:365). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:129 navode toponime **Gač polje** (Banjani) i **Gačkovica** (Bajkove Kruševice na padinama Orjena). Toponimi su neprozirni ali navode na mogućnost ornitonimske osnove (gač = vrsta ptice).
- Gaj** (kao: **Podgaj**) – u ataru sela Šljivansko. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003: 157).

- Gaj cerovi** – „potes ’niže Jerine mal’e’ (Cerova šuma)“, selo Dosuđe. Gusi-nje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:479).
- Gaj Jakupovića** (kao: **Jakupovića gaj**) – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:310).
- Gaj veliki** (kao: **Veliki gaj**) – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).
- Gaja** – „(potes na Bezuju, nekada obrastao šumom. Tu je pradeda Bogdana Bajovića rođenog 1922. godine, našao ’lučevu krlju’)“, selo Bezuje. Piva. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:327).
- Gajevi** – „potesi niže Jerine male (šuma)“, selo Dosuđe. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:479).
- Gajevi** – „potesi od zaseoka Derviševići do državne granice (šuma)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:393).
- Gajevi** – „predjeli niže Crnog vrha (šuma)“, selo Jesenica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:166).
- Gajevi Sal'ića** (kao: **Sal'ića gajevi**) – „potesi više sela (šuma)“, selo Komarača. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:174).
- Gajevi Tošića** (kao: **Tošića gajevi**) – „potesi u strani više sela (šuma)“, selo Komarača. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:174).
- Gajevi (kao: Zagajevi)** – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:309).
- Gamarić** – brdašće iznad mosta, na putu od sela Godinje prema selu Seoca. Crmnica. (na albanskom gamr=magare) (I: D. Leković).
- Garišta** – široki prostor u ataru Rta, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:184).
- Garištine** – prostrana livada, selo Vrela, Jezera. Durmitor. „Često su stočari izazivali požare da bi sagorjela stara i ostarjela trava i rastinje ...“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:175).
- Garištine** – livade, selo Virak. Durmitor. „Naziv je vezan za paljenje trave pod jesen koje su ostale neopasene, da bi sljedećeg proljeća uzrasla gušča i pitomija trava“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:153).
- Garištine** – dio sela Petnjica. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:346).
- Golubac** – u reonu Savina Bora. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:296).
- Golubijerna** – kula u staroj herceg novskoj tvrđavi. Herceg Novi. (*Republika*, Podgorica, 22–24 jun, 2007, str. 9).
- Golubnjača** – česma, selo Previš. Drobnjak. Brdo iznad česme takođe se naziva **Golubnjača**. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:291).
- Golubov izvor** – u selu Bastahe. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:439).
- Golužba** – Donja i Gornja Gorica. Lješkopolje. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Gora** – više lokaliteta u selu Crna Gora na padinama Durmitora: **Gornja Peradova gora**, **Jezička gora**, **(Jezič gora)**, **Kusonjina gora**, **Pera-**

dova gora, Sirova gora, Stublinska gora. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:352).

Gora (kao: **Crna Gora**) – selo na padinama Durmitora. „Crna Gora je ime dobila po nekada gustoj, crnoj četinarskoj šumi. Valja istaći da okolina sela ni danas ne oskudeva u crnogorici“. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:323).

Gora čumna – v. **Čumna gora**.

Gora gusta (kao: **Gusta gora**) – na području Čifčija, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:182).

Gora hotska (kao: **Hotska gora**) – „potesi u strani više sela (šuma)“, selo Dosude. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:479).

Gora suha (kao: **Suha gora**) – „brdo više sela (šuma)“, selo Jara. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:149).

Gora vel'ika – „predjeli na planini više sela (šuma i livade)“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:114).

Gorje (kao: **Nadgorje**) – „veći potes livada i dolina ispod Štuoca“ (sastoji se iz nekolika dijela: **Veliko Nadgorje, Malo Nadgorje, Đokovo Nadgorje i Ivanovo Nadgorje**), selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:361).

Gora (kao: **Pod gorom**) – u selu Srpska. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Gora (kao: **Sirova gora**) – „i ovaj mikrotoponim je vezan za prostranstva Durmitora“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:58).

Gora baračka (kao: **Baraćka gora**) – katunište i četinarska šuma na severnoj strani Barica ispod Javorka, Rovačka planina, selo Rovca, kod Bećana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:349).

Gora Radojeva (kao: **Radojeva gora**). – u selu Opasanica, ispod Komova. (IBLB. 1966:25).

Gora ravna (kao: **Ravna gora**) – uzvišenje između sela Bosače i Crnoga jezera, Durmitor. „Zbog zaravnjenosti i pokrivenosti gorom, narod je lokalitet nazvao Ravna gora“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:62).

Gora sirovačka (kao: **Sirovačka gora**) – južne padine prema selu Sirovcu. Uskoci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:398).

Gora stara (kao: **Stara gora**) – lokalitet u Dajbapskoj gori, Dajbabe. Zeta. (I: M. Knežević).

Gora srpska (kao: **Srpska gora**) – u selu Srpska. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Gora vaganička (kao: **Vaganička gora**) – u selu Velika. Plav. (OSTOJIĆ M. 2001:471).

Gora velika (kao: **Velika gora**) – „pretežno bukova šuma ispod Jastrebine, jugoistočno od glavnog smrčanskog izvora Korita“, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:292).

Gora Vučinića (kao: **Vučinića gora**) – „na prostorima Donje Bijele jedna šuma, ili gora, se naziva Vučinića“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:391).

Gore – „gusta bukova šuma podno Ljute, što se spušta do desne obale Bukovičkog potoka od Bezdana do lučice Lug“, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:295).

Gore ravne (kao: **Ravne gore**) – u selu Kurikuće, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:23).

Gorica – „jedan od krajeva prostranog i lijepog sela Pošćenja se naziva Gorica ... porijeklo toponima je vezano za goru, lišćarsku šumu koja se nadirila iznad sela. Ona je uglavnom posjećena ili zapaljena i pretvorena je u obradivo zemljište. Narod je na goru koja je nekada postojala sačuvao uspomenu preko naziva kraja Gorica“, selo Pošćenje. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:348).

Gorilovac – šumovite kose. „Po kazivanju nekih mještana ime je uslijedilo po prostiranju ogromnih šuma ili gore, a po drugima po tom što su se javljali požari koji su uništavali šumu, gorele, to je logičnije“. selo Šljivansko. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:362).

Gorje (kao: **Medugorje**) – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001: 327).

Govedarica – pećina u klisuri Ibra u kojoj goveda planduju („od Govedarice do Zel'enskog mosta sve sam išo uz Ibar“). Rožaje. (HADŽIĆ I. 2003:59). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:144 naveli su toponim „**Govedarica** – vir u rijeci Ibru. Rožaje. (I)“. Vjerovatno se radi o istom lokalitetu s pećinom i virom.

Goveda usov – „točila u pašnjaku“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:369). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:147, za kanjon Sušice navode toponim **Govedi usov**, vjerovatno s greškom, jer treba da stoji **Goveda usov**, kako je to na tenu zabilježila R. Cicmil-Remetić.

Govedac – u selu Mahala. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Govedac – lokalitet đe su napasali stoku, selo Mojanovići. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Govedača – prostrani i dosta pitomi pašnjak (vlasništvo sela Previš), planina Ivica. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:172).

Govede brdo – „na nepreglednim prostranstvima Sinjajevine, u šaranskom dijelu, jedan lokalitet je nazvan Govede brdo“, Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:56).

Govedi bogaz – suženi, otežani prolaz od Jablan bare na Crvenu gredu (tuda su jedino mogla proći goveda). Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:202).

- Govedi laz** – šumovito brdo iznad sela Murino. (Rodno mjesto književnika Radovana Zogovića). Vasojevići. (Jevrem Brković: Dnevnički zapisi, *Vijesti*, Podgorica, 7. januar, 2007, str. 15).
- Grabi Stefanove** (kao: **Stefanove grabi**) – ima graba. Iz te šume su se brali badnjaci. Brao se i *zdravac*, selo Ubli. Kuči. (I: B. Radonjić & M. Rajković).
- Grablje** – „strane zarasle u grabovu šumu“, selo Crna Gora. Durmitor. (CIC-MIL-REMETIĆ R. 2003:353).
- Grablje** – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).
- Grablje malo** (kao: **Malo grablje**) – „strane u kanjonu Tare ispod Muminske pržine i Muminske usovi“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:353).
- Grablje veliko** (kao: **Veliko grablje**) – „strane u kanjonu Tare obrasle šumom (niže Božova ramena)“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:353).
- Grabova prodo** – „po grabovima“, selo Obljaj. Banjani. (PEROVIĆ N. Đ. 2003:20).
- Grabova ravan** – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).
- Grabovački most** – blizu Rijeke Crnojevića. Ceklin. (Preuzeto iz TV serije).
- Grabovi** – lokalitet, Seoca kod Andrijevice. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:214).
- Grabovica** – zaselak sela Trepča. Vasojevići. (I: V. Novović).
- Gračevi** – „potesi na predjelu sela (livade, mještani kažu da su ime dobili po istoimenim pticama, kojih ovdje ima, a može biti i onomatopejskog porijekla i semiotike)“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:114).
- Grahorica** – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).
- Graovina** – prostrani lokalitet u ataru sela Šljivansko. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:182).
- Grašiće** – u Starom Selu, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N. Đ. 2003:12).
- Grkovača** – kosa u širem području sela. „Postoji mišljenje da je naziv došao po tome što je trava koja raste po obroncima i padinama neukusna za pašu stoke, kako narod kaže da je *grka*“, selo Dubrovsko. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:109).
- Grkovo** – katuš na planini Sinjavini. Kolašin. (KUJOVIĆ D. 2002).
- Grmočica** – u selu Kurikuće. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:450).
- Grmožur** – u selu Kurikuće. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:450).
- Gubavac** – jedno od manjih uzvišenja, selo Donja Bukovica. Drobnjak. Dvije legende: 1) na tom mjestu su kupali oboljele od bolesti gube, krasta i 2) po uzvišenju je poslije kiša rasla vrsta pečurke koja je prekrivala travu („u ovom kraju se pečurka naziva guba“). (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:75).

- Gubavičin dô** – u Stubičkom Kraju, selo Stubica. Pješivci. (PETROVIĆ D. 1972).
- Gubavički potok** – kod Brštanovice, kanjon Tare. (I).
- Gugutni dô** – „veća dolina, pašnjak sa malo kosanice“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:353).
- Gvozd** – „prostrana, šumovita padina ispod Zabrdja, što se spušta do rječice Orašnice, desne pritoke Vbnice“, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:294)
- Gvozd** (kao: **Potok od Gvozda**) – „veći potok i šumoviti predio oko njega više sela (šuma)“, selo Meteh. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:215–216).
- Gvozdeneč** – u selu Bistrice. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Hel'dine** – „potesi niže sela (livade; ovdje su nekada sijali heljdu, *bile su livade i hel'dista*)“, selo Kruševo. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:494).
- Hrast** – u selu Petnjića. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308). NAPOMENA: moguće je da je pomenuti toponim **Hrast** novijeg imenovanja. Naziv *hrast* za biljke iz roda *Quercus* je u Crnoj Gori veoma rijedak, a u južnom i srednjem dijelu čak i ne postoji. (Problem se može izučiti samo terenskim istraživanjima).
- Ispašine** – livade, selo Lubnica, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:18).
- Ive** – „strana i ivova šuma u gornjem delu sela“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:355).
- Ive** – „dolina u donjem delu sela“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:355).
- Ive** – lokalitet obrastao stablima ivova drveta. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:144).
- Ivičje** – „strane u Širokoj usovi obrasle šumom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:355).
- Ivov krš** – kamenito uzvišenje blizu Gornjih poda, ispod Trogrle, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:301).
- Ivovac** – izvor, selo Tepca. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:272).
- Ivove strane** – „veći potes u kanjonu Tare, teren obrastao ivom i drugom belogoricom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003: 368).
- Izgorela dola** – „(potes u planini Dondića i Vojinovića: 'kleka bila pa izgorela')“, Pivska planina. Piva. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:327).
- Izjetnjak** – „danasa su to prostrane livade i njive od nekoliko hektara i izuzetno plodne zemlje ...Ranije imanje u posjedu bratstva Simunovića kojega su kasnije zamijenili sa Manastirom za Bostane (Suvodanj)“, Goransko. Piva. (TADIĆ B. 2004:103). Informator Vukosav Dobrilović kaže da se naziv izgovara kao *Izijetnjak*.

Jablan – „pećina“, na obali rijeke Moprače. Podgorica. (IČEVIĆ D. 2007:164).

Jablan bara – bara kraj Sušičkoga jezera, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:349).

Jablan dola – „(dva potesa: više dolina kod Jablan vrga u Ercegovojoj strani i tri doline na Trsi)“, Pivska planina. Piva. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:327). NAPOMENA: dopuna i ispravka toponima „**Jablan doli**“ (PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:168).

Jablan dolina – travnata i prostrana dolina, selo Ninkovići. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:127).

Jablan mali (kao: **Mali jablan**) – „pećina“ (=potkapina) uz obalu rijeke Moprače. Podgorica. (IČEVIĆ D. 2007:164).

Jablanica – „veći predio na planini više sela (*smrčeva šuma*, dio je i atara Budovice)“, selo Hakanje. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:370).

Jablanica (x2) – „planinska kosa više sela; izvor na ovom predjelu“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:115).

Jabučnjak – u selu Šušunja. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Jabuka – livada u Muratovici. „Priča se da je tu nekada davno rasla nekakva pitoma jabuka ispod koje su se okupljali kosci da u hladovini otkivaju kose“, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:302).

Jabuka – glavica istočno od Dodoša, na kojoj su Dodošani držali stražu. Ceklin. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Jabuka – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:309).

Jabuka u Starom Selu, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:11).

Jabukovci – u selu Perovići, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:14).

Jagenčar – u regionu vrha Asanec, Andrijevica. Vasojevići. (IPLB 1966:25).

Jaginčar – „potesi niže Konjskog krša (šuma)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:394).

Jaginice – u selu Gostilje. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Jagnjila – mala zaravan s ostacima zidina na zapadnoj strani Kožaka, selo Mikulići. Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003).

Jagnječar – „ravan predio na Visitoru (pašnjaci i šuma; *ovdje su se jagnjile mal'isorske ovce prije doseljavanja današnjih stanovnika Brezojevice*)“, selo Brezojevice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:62). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:177 taj toponim su označili kao **Jagnjičar** (1885).

Jagnjila u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).

Jagnjilo – u selu Vrbica. Vasojević (OSTOJIĆ M. 2001:314).

Jagodljiva greda – na području sela Ošečenica. Grahovo. (I: Z. Vučurović).

Jagodnja dola – „(dve manje doline u Podmilgori)“. Pivska planina. Piva. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:327).

Jagodnja dolina – „u Kovačevu Panju, gdje rađaju divlje jagode“, Njegovu-
đe. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:194).

Jagodnja dolina – ulegnuće između Rudanaca i Gomila. „Nekada je zemlji-
šte bilo pod šumom koja je sagorjela u požaru, a potom se javljaju buj-
ne trave i šumske jagode. Ponovo je tlo obrasio šumom, ali je ostao na-
ziv Jagodnja dolina“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:126).

Jagodnjak – katun na planini Vučje, Donja Morača. Kolašin. (KUJOVIĆ D.
2002).

Jagodnjak – „potesi više sela (livade i pašnjak; ima i divljih jagoda)“, selo
Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:115).

Jajevac – nadomak sela Kovčice, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:
111).

Jajevac – u ataru sela Godijelje. „oblik brda je jajast“. Drobnjak. (OSTOJIĆ
M. Đ. 2003:37).

Jajna livada – u selu Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B.
2008:27).

Jablanov dô – u Ravnoj Gori, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N. Đ. 2003:27).

Jalovina – u selu Bistrice. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Jalovine – u selu Šušunja. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Jančine – vrh iznad Zlatarica, Kuk (na Lovčenu). Njeguši. (ČIRGIĆ A.
2009:90). NAPOMENA: toponim **Jančina** postoji u selu Goranjsko,
Piva (PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:182).

Japijska usov – strana u kanjonu Tare kuda se spuštala „građa“ ili „japija“.
(OSTOJIĆ M. Đ. 2003:210).

Jaradarica – „dobila je ime po jaradima, jer su ona u njoj zatvarana“, Tiso-
vac, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.M. 2003:24).

Jarčev dô – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).

Jareća pećina – u Krljama, Vrela. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:220).

Jarećak – jama, „dobila ime po jaradima koja krepaju – uginu, pa se tu uba-
cuju“, selo Perovići, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:15).

Jasen – „pećina“, na obali rijeke Morače. Podgorica. (IČEVIĆ D. 2007:164).

Jasen – prostrana travna oblast, selo Previš. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ.
2003:172).

Jasen Đuretića (kao: **Đuretića jasen**) – u Goveđem brodu, selo Mojanovići.
Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Jasenica – njive i livade oko izvora Jasenica. „Po šumicama oko Jasenice još
ima jasenova“, selo Smrječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:302).

Jasenovi dô – „u orahovskom distriktu“, selo Orahovac. Boka Kotorska.
(ANTOLJAK S. 1979).

Jasici – na južnim padinama prema selu i rijeci Tušinji. Uskoci. (OSTOJIĆ
M. Đ. 2003:101).

- Jasik** – na istočnim padinama Ćiperovače, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:105).
- Jasika//Jasike** – „strane obrasle šumom i jasikom i jelom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:356).
- Jasike** – zaselak sela Vrela, ispod padina Kovačeva panja, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:314).
- Jasike** – u najnižem dijelu Krlja prema Orašcu, kompleks pasišta obrastao jasikom, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:381).
- Jasikovac** – jedan od rijetkih izvora na području pasišta Krlje, selo Vrela, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:267).
- Jasikovica** – u selu Petnjici. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).
- Jaslišta** – u selu Kurikuće, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:21).
- Jastrebova kosa** – „Jastrebova kosa se nazvala po tome što se na njoj sreću ptice jastrebovi“, selo Rasova. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:91).
- Jastrebova ravan** – šumoviti i stjenoviti prostor, podno šaranskih sela, prema rijeci Tari. „Zbog okruženja i čestih pojava jastrebova koji su kružili i vrebali da se približe selu, udare u kokoši, narod je mikroponim nazvao Jastrebova ravan“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:174).
- Javor** – „ravniji teren, pašnjak na kome rastu javor, bor, smrče. Tu izvire Sušički potok na kome je nekada bilo dvanaest vodenica, a sada – jedna“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:356. NAPO-MENA: dopuna opisa toponima „**Javor** – izvor u kanjonu Sušice, ispod Sušičkog jezera. Durmitor. (L.)“ (PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:199).
- Javor** – „potesi na predjelu sela (livade i šuma u kojoj raste drvo javor)“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:115).
- Javor Raonića** (kao: **Raonića javor**) – u selu Gornja Vrela, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:133).
- Javoračka dolina** – na jugoistočnoj strani Javorka-planine. „Danas tu gotovo i nema javora ...“, Rovačka planina, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:331).
- Javorak** – „planinski predjeli prema mjestu Kut (šuma i pašnjaci)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:394).
- Javorci** – na padinama uz rijeku Tušinju. Uskoci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003: 101).
- Javori** – lokalitet orijentisan prema rijeci Tari, s debelim i razvijenim stablima javora. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:99).
- Javorike** – „potesi više sela (šuma)“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:115).

- Javorke** – katun iznad Crne Rupe, prema Crnoj planini. Kuči. (I: D. Vuksanović). NAPOMENA: Dopuna sinonimnom toponimu: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:202: „**Javorci** – brije na planini Mokroj. Kuči. (I,L)“.
- Javorje** – „predjeli niže planinskog vrha Starac (zapadna ekspozicija; visoka šuma)“, selo Meteh. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:213).
- Javorovi dô** – u selu Obljaju. Banjani. „Dobio ime po javorovoj šumi koja je tu rasla“. (PEROVIC N.D. 2003:18).
- Javorovice** – „velika strana u kanjonu Sušice obrasla borovom šumom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:356).
- Javorovice** (kao: **Vrata od Javorovica**) – „uzak prolaz, ulaz u Javorovice; tuda se ujavljuju ovce u kanjon Sušice“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:351).
- Javorska gora** – „veći predio istočno od Desnog Meteha (šuma po brdu; dio potesa pripada i susjednom selu Jara)“, selo Meteh. Plav. (DŽUDOVIĆ A. 2009:212).
- Ječmine** u selu Ošečenica. Grahovo. (I: Z. Vučurović).
- Jela** – „prostor oranica okružen bukovom šumom. Odavno tu jele nema, ali se zna da je u ranijoj prošlosti bilo ovdje jelove šume koja je iskrčena“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:337).
- Jela krnja** (kao: **Krnja jela**) – „travnato točilo, a pri vrhu – pločast teren“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:356).
- Jela suva** (kao: **Suva jela**) – jedno neveliko uzvišenje u šumovitom dijelu Ledenice, ispod Trogrle, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:333).
- Jelav** – katun na planini Bjelasici (izdižu iz sela Podbišća i Bjelojevića). (KUJOVIĆ D. 2002:98).
- Jele** – u selu Zagrade. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:286).
- Jelen dô** – u Paštrovskoj planini. (I).
- Jelenča** – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:309).
- Jeleni krš** – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:309).
- Jelice** – „veći potes, strane u kanjonu Tare obrasle jelovom šumom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:356).
- Jelići** – „potes, glavica poviše kuće Mumina. Sada tu nema nikakve šume“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:356).
- Jeliča** – pašnjak i livada. „Toponim Jeliče izведен je od četinarskog drveća jele, koje je vremenom iskrčeno, ali tragova jele i danas ima na ovom terenu“, Rovačka planina, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:354).
- Jelin smet** – „strane obrasle četinarskom šumom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:367).

Jelovačka glava – „na domak Konata“. Šaranci. Pokriveno jelovom šumom. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:59).

Jelovina mala (kao: **Mala jelovina**) – „šumski pojas iznad smrčanskog dijela Ljuti, prema Jarčićima. Nekada je to bila čista jelova šuma, a sada je izmiješana sa bukovinom i drugim listopadnim drvećem“, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:313). NAPOMENA: Dopuna toponima „**Jelovina (Mala i Velika)** – šuma obrasla jelovinom, selo Smriječno. Piva. (I)“ (PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:219).

Jerebice – „strane, veći potes, livade“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:357). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:184 toponim su označili kao „**Jarebice** – lokalitet istočno od Male Crne Gore. Durmitor. (Tk)“ Treba uvažiti naziv **Jerebice** koji je na terenu zabilježila R. Cicmil-Remetić. Inače, na nekim prostorima južnoga dijela Crne Gore, npr. u Piperima, dominantan je naziv *jerebica* (vrsta ptice).

Ješevik – „gornji dio sela Završ (ovdje rastu johe, johovo drveće)“. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:126).

Joe – „potes na predjelu sela pored Lima (ovdje rastu johe, johovo drveće; u govoru ovog mjesta fonema *h* se gubi u svim pozicijama, nije karakteristika lokalnog govora pravoslavnih stanovnika)“, selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:244).

Jofita dol'ina – „predio istočno od Desnog Meteha (lazina u većoj uvali)“, selo Meteh. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:212).

Johe – „potesi na predjelu sela (šumica)“, selo Kruševo. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:492).

Joša – „potesi više naselja (istočno; pašnjaci)“, Malo Selo. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:208).

Joše – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).

Jova voda – izvor s koritom, na putu Rovca – Donja Ržanica, Berane. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2009:337).

Kalačka glavica (kao: **Velja Kalačka glavica**) – vis na brdu Kaznovica, iznad Mataruga. Piperi. **Mala Kalačka glavica** – ispod Velje Kalačke glavice, Kaznovica. Piperi. (I).

Kaloperov val – izvor, selo Komarnica. Drobnjak. „Val se nalazi gdje raste cvijeće, a vjerovatno je rastao i kaloper, pa se po njemu nazvao val i izvor“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:258).

Kaludra – zaselak, selo Zagrad, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:32).

Kaluđerovača – „jedna od brojnih udolina koja je zatvorena okolnim vrhovima ... Po njoj raste cvijeće plave boje, javlja se rano u proljeće koje

narod naziva 'kaluđer' pa je tako i dobila ime“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:173).

Kamenjača – u selu Lubnice, Gornja Sela. Vasojevići. **Kamenjače** – u selu Kurikuće. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:18&21). NAPOMENA: Toponimi nijesu objašnjeni. U literaturi postoji naziv *kamenjača* za vrstu paprati – *Asplenium ruta muraria* L. (SIMONOVIĆ D. 1959:57, prema Karlu Malyju – Bosna).

Kerina usov – „veliki odron u Javorovicama (do same reke Sušice)“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:369). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:227 prikazuju toponim „**Keranski vrt** – na području katastarske opštine Vrbica (po kerovima). Oputna Rudina (Ko)“. Toponimi su neprozirni ali upućuju na mogućnost zoonimske osnove.

Kerovina – livada istočno od Dajbapske gpore. Podgorica (I: M. Knežević).

Klada prijeka (kao: **Prijeka klada**) – „strma strana obrasla klekom, tu je nekada bila šuma“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:357).

Kleče – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:309).

Klek crveni (kao: **Crveni klek**) – „dosta rasprostranjen lokalitet pokriven drvetom klekom“ (izostala preciznija ubikacija). Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:74).

Klek veliki (kao: **Veliki klek**) – „veća strana ispod Velikog Štuoca, strana obrasla klekom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:357).

Kleka – „strm teren pod Jelicama“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:357).

Kleke – „veći potes, strane po kojima ima kleke“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:357).

Klekovi pod – „prostrana zaravan na ne baš ravnom zemljištu u ataru sela Tušinje, obrasio je zemljište klekom toliko da je skoro nemoguće proći“. Uskoci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:185).

Kl'eča – „strana više sela (pašnjak)“, selo Bogajiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:29).

Kl'eča barice – „barljiv predio više sela (po stranama predjela rastu kleke)“, selo Bogajiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:27).

Kl'eča – „potesi na planini Bor (pašnjaci)“, selo Kruševa. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:492).

Kl'eke – „potes na predjelu zaseoka (mahale) Bojovići (*l'edine niže puta*)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:394).

- Kl'ekoviti las** (kao: **Las kl'ekoviti**) – „potes niže Trojana (blizu državne granice; pašnjak i kljeka)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:395).
- Klen** – u Mrtvom dolu, selo Perovići, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.D. 2003:11).
- Kobila** – na području sela Vusanje. Gusinje. (OSTOJIĆ M. 2001:504).
- Kobilara//Kobileća glava – v. Kobileća glava//Kobilara**
- Kobileća glava//Kobilara** – „brdo i strana u Štuocu“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:352).
- Kobileća vlaka** – strana na Kobilari, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:351).
- Kobilovac** – brdo, planina Ivica iznad Šavnika. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:61).
- Kočine** – baština, livade, selo Dugi Dô. Njeguši. **Kočine** – kamenjar, pašnjak, selo Erakovići. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:104). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:234 navode toponim „**Kočine** – zapadno od Koljena i Bogaje. Rožaje. (Tk)“. Toponimi su neprozirni.
- Kočište** – u selu Paprati (Cerovo). Pješivci. (I: B. Nikčević).
- Kođa glava** – u Pošćenskom kraju ispod Durmitora. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:48).
- Kođača** – „mikrotoponim je vezan za naselje Stijena, povrh kojeg se pruža prostrani udut nazvan Kođača“. (Vjerovatno u Šarancima ?). (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:80).
- Kokošiji pod** – „manja zaravan na Kljunku“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:364).
- Kolovozi** – „ime je dobilo po stazama kuda je za vrijeme kiše tekla voda i ostavljala duboke tragove. Tuda se provozilo (vuklo) i ogrijevno drvo“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:337).
- Koljenac** (945) – istočno od sela Glisnice. Pljevlja. (Tk). NAPOMENA: Toponim nije objašnjen. U literaturi se srijeću (sa širega područja) narodni nazivi nekih biljnih vrsta: *koljenka*, *kolenac*, *kolenka* i dr, tako da se može pretpostaviti i mogućnost fitonimske osnove toponima Koljenac.
- Konopljište Šerovo** (kao: **Šerovo konopljište**) – na istočnim padinama Crnoga vrha, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:82). (Na drugom mjestu iste knjige, str. 53, stoji ubikacija: „ispod Pilitora“).
- Konski ulaz** – na rijeci Morači, između Ljubovića i Kruševca. Podgorica. (I: M. Knežević).
- Konj** (kao: **Podkonj**) – dosta prostrana zaravan livadskog tipa ispod sela Pačež, Jezera. Durmitor. „Zbog položaja livade, jer je niže kose gdje su konji pripinjati, nazvana je Pod konj“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:124). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:240 navode to-

ponim „**Konj** (1390) – uz Tepačko polje, na pravcu Žabljak – Ninkovići, Jezera. Durmitor. (I,Tk)“. Vjerovatno su pomenuti toponimi povezani (**Konj i Podkonj**).

Konjoder – na Veljem Rebrčniku, iznad Vukotica. Bjelopavlići. (I). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:241 navode toponim „**Konjoder** – zabran, livada, selo Gostilje. Bjelopavlići. (L)“. Pošto se planina Rebrčnik i selo Gostilje nalaze u sušedstvu, treba na samome terenu provjeriti da li se radi o jednome ili dva lokaliteta.

Konjska stopa – u selu Obljaj. Banjani. („Poneko kaže i **Konjska ploča**“). (PEROVIĆ N.D. 2004:20).

Konjska stopa – omanji izvor „u ataru“ Surdupa. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. D. 2003:276).

Konjski vrh//Konjski krš – „vrh na planini Trojan (stijene, jugozapadno od sela Grnčar)“. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:392).

Konjsko polje – na Jezerima. Durmitor. (OSTOJIĆ M. D. 2003:173).

Kopriva – „pećina“ na obali rijeke Morače. Podgorica. (IČEVIĆ D. 2007: 164).

Koprivna ravan – livade opkoljene šumom. Ime nastalo po koprivi koje je tu bilo u izobilju u 19. vijeku, uz katun Tomovića, selo Rovca, kod Bećana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:343).

Koprivnjaci – „potesi više predjela Nagrad (livade i šuma)“, selo Brezojevića. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:63).

Kornjača – ribolov na Skadarskome jezeru. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997:162).

Kos – selo u Prekobrdju „nazvano je po slovenskoj riječi *kos* što znači šuma“. Donja Morača. (RAOSAVLJEVIĆ R. 1990:329). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:247 naveli su toponim „**Kos** – selo (i željezn. stanica) na prilazu Kolašinu iz pravca Podgorice. (I, L).

Kosanica – livada, pašnjak, selo Dugi Dô. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:109).

Kosišta – „brdo u kanjonu Sušice obrasio šumom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:358).

Kosmata glavica – (Ispravka: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:249 greškom su stavili da se navedeni toponim nalazi u Bijeloj Rudini, a treba – u Oputnoj Rudini).

Košćela – u selu Mahala. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Košćela Simonova – u selu Dahna. Zeta. (I: M. Knežević).

Košutin dô – šumoviti dio iznad mjesta Provalije. Durmitor. „Uslijedio je naziv Košutin dô po tome što je po njoj bilo srneće divljači, koju je često narod miješao sa jelenima“. (OSTOJIĆ M. D. 2003:182).

Košenjača – u selu Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001: 453).

Kotarine – u selu Vukovci. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Kovačica – u selu Lipovo. Kolašin. „kovačica – kozji list (*Lonicera caprifolium*)“. (RAOSAVLJEVIĆ 1990:328). NAPOMENA: ŠULEK B. 1879:165 bilježi naziv *kovačnik* za *Lonicera caprifolium*. Ostalo je da se provjeri da li je R. Raosavljević naziv *kovačica* zabilježio na terenu (u Lipovu) ili ga je preuzeo iz literature.

Kovilovača – prostrani šaranski udut. „Po stjenovitim dijelovima ima zelene busike i rijetkog rastinja“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:88). NAPOMENA: OSTOJIĆ M. Đ. 2003:88 iznosi laičko tumačenje: „Lijepog je izgleda po svojim sektorima, pa je narod za povod mikrotponimu dao naziv Kovilovača, što je došlo od složenice *ko* i *vila*“. Treba uzeti u obzir i mogućnost fitonimske osnove – npr. od *kovilje* (*Stipa pennata* L.).

Kovrag – lokalitet na području sela Donja Bukovica. „Tu raste bilje koje neće da pase stoka, otpadna trava, koju narod naziva kovrag“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:336).

Kozdovača – iznad Đurđevića Tare. (I).

Koža pećina – u Tisovcu, Macavare. Banjani. „Vele da su u njoj preko zime zatvarali koze, pa po tome joj i dali takvo ime“. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:24).

Kožakinje – „dio Ljuti od Čistine za Bezdanom pa do Lijepe glavice, veoma krševit, nekada obrastao sitnim rastinjem, a sada i on pod gustom visokom šumom. Usljed kamenitosti i sitnog rastinja ovo je bio izvanredan pašnjak za koze, prekriven čitavom mrežom tananih kozjih staza. U Pivu se pridjev *kozji* obično izgovara *koz'i*, dakle sa umekšanim *z'* koga nema u književnom jeziku, otuda *Koz'akinje* (kozje staze). U novije vrijeme čuje se i *Kodakinje* (svakako kao saobražavanje sa književnim jezikom), ali ne i *Kozjakinje*“, Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:309).

Kozine – prvo ime sela Tepca (najstarije selo na drobnjačkim Jezerima, a među najstarijim u Drobnjaku). Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:318).

Kozja voda – izvor na strminama ispod sela Tepca. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:279). NAPOMENA: Toponim **Kozja voda** zadržan je u obliku kako ga je zapisao M. Đ. Ostojić, a na samome terenu treba provjeriti da li mu je izvorni oblik **Koža voda** ili **Koda voda**.

Kožacišta – u selu Rujišta, Gornja Sela. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:444 toponom je zapisao kao „Kozjačišta“).

Kragujeva lastva – stjenovita strana iznad Kragujeva dola, tek s ponekim rijetkim drvetom, prema površi Volodera, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:309).

Kravički izvor – na Kravici, iznad sela Malinsko. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:250).

Kravujevac – „južno od sela Smoljana uzdižu se naporedno dva brda Mali i Veliki Kravujevac ... Dogodilo se da su u tom lokalitetu vuci poklali

krdo krava, otuda je naziv Kravujevac. Drugo predanje kaže da je naziv nastao po gajenju krava, napasanju po brdu i okolini“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:42). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:259 navode toponime „**Kraljevac (Veliki i Mali)** – iznad sela zvanoga Paši Nugo. Jezera. (I: Dragutin Nedić: ’Ime prema biljci *kraljevac*‘). Na Tk toponim je označen kao **Mali** (1629) i **Veliki** (1713) **Krauljevac**“.

Krčevina – „krčen teren, strane i njive“, selo Crna Gora. Durmitor. (CIC-MIL-REMETIĆ R. 2003:358).

Krčevina – u selu Perovići, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:15).

Krčevina – „potesi više sela (livade)“, selo Koljenoviće. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:488).

Krčevina – „predio više Bregova (pašnjaci i livade), selo Brezovjica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:63).

Krčevina – „potes na brdu više sela, selo Pepiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:251).

Krčevina – „potesi više sela (pašnjak i šuma)“, selo Jara. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:150).

Krčevina Banjova (kao: **Banjova krčevina**) – „predio niže Martinovića laza (sada je ovdje šuma)“, selo Brezovjica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:63).

Krčevine – „potes na predjelu Lazi“, selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:245).

Krčevine – potes više puta u zaseoku (mahali) Bojovići (livade)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:394).

Krčevina Lalova (kao: **Lalova Krčevina**) – oveća njiva ispod Bijelog puta, a iznad Aništa. To je bio komun koji je Lale Cicmil iskrčio tridesetih godina dvadesetog vijeka“, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:311).

Krčevina Savina (kao: **Savina Krčevina**) – na lijevoj strani Rovačkoga potoka, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:341).

Krčevine – potes livada, oranica i listopadne šume na lijevoj strani Potoka, između Strančice i izvora Lješnica, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:342).

Krčevine – u kanjonu Tare, zapadno od Kupinjaka. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003: 153).

Krčevine Karadžića – poznata komunica stvorena krčenjem, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:159).

Krečana//Ornica – „potes na zapadnom kraju sela (ledine, mještani ovdje prave kreč)“, Skić. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:348).

- Krekavac** – izvor u ataru sela Palež, Jezera. Durmitor. „Za veliku kleku se često kaže kreknjava, pa je tako moglo doći do naziva izvora Krekavac“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:288).
- Krilonjin dô** – „veća dolina, kosanica“, selo Crna Gora. Durmitor. (CIC-MIL-REMETIĆ R. 2003:353).
- Krkoče** – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).
- Krl’e** – „potesi na predjelu sela (šuma)“, selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:245).
- Krl’e** – „potesi na predjelu zaseoka (mahale) Bojovići (sada su ovdje liva-de)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:394).
- Krlja prešečena** (kao: **Prešečena krlja**) – u selu Rasova. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:96).
- Krlja prijeka** (kao: **Prijeka krlja**) – na stazi prema Lokvicama. „Tu je bilo presjećeno stablo koje je vjetar oborio. Na njemu se sjedilo i osmatralo“. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:92).
- Krlje** – iznad sela Ninkovića, na obroncima Malog Crnog vrha. Naziv po pjevima istrulih stabala, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:192).
- Krlje** – katun severoistočno od sela Vrela, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:368).
- Krlje Blagojevića** – zaravan iznad Tještine. „Nekada je bila pod šumom koja je nestala u požaru, ali su ostali panjevi koji se u narodu nazivaju krlje“, selo Vrela. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:139).
- Krljice** – u selu Zagrad, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:32).
- Krmačina njiva** – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).
- Krmska bara** – „samo ime kazuje da se radi o izvoru vode koji nije jak, ali koji su rado posjećivale divlje i pitome svinje (krmad), jer se razlivao u baru“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:377).
- Krstati dô** – u selu Obljaj. Banjani. „Dobio je ime po jednom velikom ceru, koji je bio u prisoju pored Rajkove Dubrave. Taj cer je bio razgranat i ličio je na krst i po njemu se naziva Krstati dô i Krstato prisoje. Taj cer sam ja zapamlio“. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:18).
- Kruševice** – prostorno rasturen lokalitet iznad sela Tušinja. Uskoci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:102).
- Krušovo ždrijelo** – iznad Dobrskoga Sela prema Belvederu. Ceklin. (I: Martinović).
- Kruška** – livada (nekad njiva) iznad Pržuljice, na Crvenim brdima, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:310).
- Kruška** – u selu Krilo. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Kruška** – „potes više sela“, Brezojevica. Plav. (DŽOGOVIĆ A: 2009:63).

- Kruška čobanska** (kao: **Čobanska kruška**) – u selu Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:342).
- Kruška popova** (kao: **Popova kruška**) – „potes u Donjoj Brezovjici“. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:63).
- Kruškavice** – „potesi u strani istočno od naselja (pašnjaci)“, Malo Selo. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:209).
- Kruške** – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).
- Kruške Bil'ove** (kao: **Bil'ove kruške**) – „potes na predjelu sela“, selo Završ. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:126).
- Kruške Ferove** – „potesi na planini Bor (pašnjak)“, selo Kruševo. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:492).
- Kukavica** – zaselak, Cuce, Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).
- Kukavica** – u selu Lipovo. Kolašin. „Kukavica – cvijet kačun (*Orchis morio*)“. (RAOSAVLJEVIĆ R. 1990:328). NAPOMENA: ŠULEK B. 1879:181 narodni naziv *kukavica* veže za tri vrste biljaka, od kojih je jedna rod *Orchis* L. Slično prikazuje i Gilić S. 2004:308. Ostalo je da se na terenu provjeri da li je RAOSAVLJEVIĆ R. 1990:328 fitonim *kukavica* zabilježio u Lipovu ili ga je preuzeo iz literature.
- Kukavica** – nekadašnji jaz na rijeci Sitnici iznad Donjih Kokota i Lekića. Lješkopolje. (I: M. Knežević).
- Kukavice** – „predio više sela (šuma)“, selo Đurička Rijeka. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:123).
- Kukavički brijeđ** – „uzvišenje u lokalitetu Bogomolje nazvano je Kukavičji brijeđ. Porijeklo toponima je vezano za pojavu kukavice u proljeće da kuka. Drugi govore da je u selu živio mještanin koji ništa nikome nije znao posuditi, pomoći, otuda naziv“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:51& 69).
- Kukrice** – u selu Stabna. Piva. (I: M. Tijanić).
- Kukurijek dolina** – „zbog velikog kukurijeka koji se javlja u proljeće i ljeti, narod je lokalitet nazvao Kukurijek dolina“, selo Kovčice, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:136).
- Kulaševa dolina** – u Mrtvom dolu, selo Perovići, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:11).
- Kulin krš** – listopadna šuma između Rašća i Deviča imanja. „Naziv dolazi po stijeni usred šume u koju su ranije ljudi bacali ubijene pse, kule (kučke) u kamenjar“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:339).
- Kumanice** – „zaselak Vojnog Sela (desetak kuća; kazuju da na ovim predjelima ima *lasica* koje ovdje nazivaju *kuma, kumačica ...*)“, Vojno Selo. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:119).

- Kupjenska glavica** – kamenjar, pašnjak, selo Erakovići. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:115).
- Kupjenski dô** – baština, livada, selo Erakovići. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:115).
- Kusonjin dô** – „ravna dolina, kosanica“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:353).
- Kužna dolina** – udolina u kompleksu Tmora (tepački atar). Ime dolazi zbog guste šume, neprohodnosti i nedovoljne vidljivosti, Tepca. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:187).
- Laneni vrt** – u selu Obljaj. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:21).
- Laništa** – u selu Bijelo Polje. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Laništa** – „livada pri brdu, veći potes na kome se nalazi i jedna kuća“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:359).
- Laništa** – „pitoma dolina u ataru sela Pobrežđa“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:175).
- Laništa** – zaselak sela Orah, Šekular. Vasojevići. KASTRATOVIĆ R. 1966).
- Lanište** – u Starom Selu, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:12).
- L'anište** – „potes na južnom kraju sela (pašnjak)“, selo Bogajiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:30).
- Lanište/Vrtići** – „ravan teren, nekada oran, manji potes“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:359).
- Las** – na širokom području Plava i Gusinja česti su toponimi s osnovom *las*: **Las, Begov las, Magarev las, Okrugli las** i dr. (DŽOGOVIĆ A. 2009).
- Lastavica** – „potes pored rijeke (livade)“, selo Đurička Rijeka. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:123).
- Laz** – na području sela Gračanica. Vasojevići: **Konjski laz, Dugi laz, Debeli laz.** (I.).
- Laz, Laze, Lazina** – (česti toponimi na području Zagarača, Katunska nacija). ĆUPIĆ D.& ĆUPIĆ Ž. 1997:205).
- Laz** – na širokom području Plava i Gusinja veoma su česti toponimi sa osnovom *laz*: **Laz, Laze, Lazi, Lazurce, Laščić, Dugački laz, Okrugli laz, Mujovi lazi, Beširovića lazi** i dr.
- Laz** (kao: **Duče laz**) – šumarak na padinama Sredilja, selo Mikulići. Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003).
- Laz Adžijin** (kao: **Adžijin laz**) – u selu Mataguži. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Laz Begov** (kao: **Begov laz**) – u selu Gostilj. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Laz Dinov** (kao: **Dinov laz**) – u Babinom polju. Prokletije. (IPLB. 1966:24).
- Laz dugi** (kao: **Dugi laz**) – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).

- Laz dedov** (kao: **Dedov laz**) – u selu Đulići, Andrijevica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:171).
- Laz Đukov** (kao: **Đukov laz**) – Grnčar. Prokletije. (IPLB. 1966:25).
- Laz Ivezin** – šumarak na istočnoj strani Kunteljata, padine Rumije, selo Mikulići. Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003).
- Laz Kukića** – šuma podno Srednjega vrha, selo Mikulići. Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003).
- Laz Šabov** – pašnjak u podnožju južne strane Kunteljata, selo Mikulići. Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003).
- Laz (Veliki i Mali)** – zaobljeni plato u Zaruđu, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:336).
- Laz** (kao: **Grumen/Grumač laz**) – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:309).
- Laz Milošev** (kao: **Milošev laz**) – u selu Petnjica. Vasojevići. (U selu Petnjici nalaze se još: **Bogićev laz, Brajkov laz, Dugi laz, Hurov laz, Okrugli laz**). (OSTOJIĆ M. 2001:380).
- Laz Omerov** (kao: **Omerov laz**) – u selu Gračanica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:465).
- Laz Otašev** (kao: **Otašev laz**) – u selu Vinicka. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:425).
- Laz Ričev** (kao: **Ričev laz**) – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).
- Laze** – južni pojas planine Rumije koji se proteže od Perova brijege do Paštovca, dužine oko 3 km, selo Mikulići. Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003).
- Laze** – „toponim Laze dobio naziv po iskrčenoj šumi, lazovima. Obuhvata livade između Male ploče, Savine ravni i Skokove doline ...livade su prošarane mahom bukovom, a ima na prostoru Laza i nešto jelove i smrčeve šume“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:347).
- Laze** – širok potes na lijevoj strani Potoka do ispred Crnog vrha. „U Rovcima ima više toponima Laz, Lazine. Nastali su krčenjem šuma ...“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:342).
- Laze** (ili: **Prijeka brda**) – oranice, livade i bukova šuma, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:339).
- Lazi** – u selu Grbavci. Zeta. (PELIĆIĆ J. I.-P. 1997:178).
- Lazi** (kao: **Rados lazi**) – u selu Gostilj. Zeta. (PELIĆIĆ J. I.-P. 1997).
- Lazi** (kao: **Zalazi: Velji Zalazi i Mali Zalazi**) – sela na Njegušima. (L, Tk).
- Lazi Pajovića** (kao: **Pajovića lazi**) – u selu Mataguži. Zeta. (PELIĆIĆ J. I.-P. 1997).
- Lazina** – (dosta toponima na prostoru Bjelopavlića). (ĆUPIĆ D. 1970:305).

- Lazina** – manja livada u šumi, selo Osreci. Donja Morača. (SIMONOVIĆ A. 1998).
- Lazina ciganska** (kao: **Ciganska lazina**) – u selu Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:28).
- Lazine** – u selu Obljaj. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:21).
- Lazine** – u selu Bijelo Polje. Zeta (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Lazine** – prostrani proplanak, selo Sirovac. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:83).
- Lazovi Đolja Joka** (kao: **Đolja Joka Lazovi**) – u selu Goričani. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Lazovi Jahovića** (kao: **Jahovića lazovi**) – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:310).
- Lijeska Raškovića** (kao: **Raškovića lijeska**) – stara lijeska (koja je isčeza), Gornja Bijela. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003).
- Liješće Luburića** (kao: **Luburića liješće**) – njiva ispod Postolača, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:312).
- L'iska** – „strane niže Zabodišta (sjeverne strane seoskog atara, zapadna eksponicija; ljeskova šuma i druga sitnogorica; ikavski refleks starog glasa jat u leksemi *l'iska*)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009: 396).
- L'iske Šaćove** – „potesi na ataru zaseoka Zagrade (ikavizam u leksemi *l'iske*)“, selo Dosude. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:481).
- L'iješće** – „predio niže sela (lugovi i sitnogorica pored Lima)“, selo Brezovica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:64).
- Lipa** – „strane u kanjonu Tare; tu je nekada bilo lipove šume“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:359).
- Lipa** – velika kosa jugozapadno od Tušinje, a ispod sela Malinsko. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:103).
- L'ipa** – „potes kod Groblja (ovdje je jedna velika lipa)“, Skić. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:348).
- Lisičac** – manji vrh u Aluškom gorju. Durmitor. „Svojim izgledom kad se posmatra iz daljine asocira na glavu lisice“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:77).
- Lisičina** – „gusta šuma sa škripom u kome se legu lisice“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:359).
- Lisovci** – u selu Gostilj. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997). NAPOMENA: u Crnoj Gori česti su toponimi **Lisac**, **Lisinj**, **Lisa** i dr. Izučavanje njihove osnove i semantike zaslužuje posebnu pažnju.
- Loboder** – iznad Rudanaca. Šaranci. „Nema konkretnih podataka kako je došlo do naziva, mada je zemljiste na mjestima podbarno gdje raste lisnata loboda, po čemu je narod cijeli lokalitet nazvao Loboder“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:83). NAPOMENA: Za isti lokalitet PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:319 zabilježili su, prema topografskoj karti, to-

ponim „**Luboder** (1684) – zapadno od Rudanaca, Šaranci. Planina Sijavina. (Tk)“.

Loboder (kao: **Izvor u Loboderu**) – „blizu Studenaca, u lokalitetu Loboder nalazi se izvor kojim se služe okolni stanovnici, čobani i prolaznici“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:292).

Lom – „velika strana obrasla bukovom šumom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:359).

Lom – u selu Zagrad, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:32).

Lom – „potesi više sela (zapadno; livade)“, selo Pepiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:251).

Lom Panov (kao: **Panov lom**) – u selu Novšići. Plav. (IPLB. 1966:24).

Lom Šorov (kao: **Šorov lom**) – u selu Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:28).

Lom Vunov (kao: **Vunov lom**) – u selu Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:26).

Lomovi – u selu Kurikuće, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:22).

Lomovi – livade, selo Zagrad, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:32).

Lomovi – „potes na predjelu Lazi (drače, lomovi i šuma)“, selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:245).

Lomovi – „potesi više sela (livade)“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A: 2009:115).

Lopari – u selu Bor. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:298).

Lovorike (Lorike) – „u orahovskom distriktu“, selo Orahovac. Boka Kotorska. (ANTOLJAK S. 1979). NAPOMENA: toponim **Lorike (Lovorike)** zabilježen je i za Škaljare kod Kotora. (PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:317).

Lučeva glacica – zaobljena glacica na prostranstvima Trgilja. Nekad je glacica bila pod crnim borom. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:191).

Lučevača – kosa iznad Junča Dola, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:107).

Lučeve brdo – „iako nema borovih šuma koje bi asocirale na naziv lokaliteata, nekada su izgleda bila velika borova stabla puna smole, po čemu je brdo i nazvano Lučeve“, selo Previš. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:61).

Lug – pokraj rijeke Bukovice, selo Bukovica. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. 2003:139).

Lug – omanja zaravan s nekoliko bukava iznad mosta pod Prešekom, na desnoj obali Bukovičkoga potoka, ispod Ljuti, na putu Smriječno – Goransko, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:312).

Lug – na području Plava i Gusinja veoma su česti toponimi s osnovom *lug*:

Lug, L'ug, Lugovi, Lugove, Dabov lug, Popov lug i dr.

Lug manastirski (kao: **Manastirski lug**) – u selu Bistrice. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Lug – glavica, pašnjak, u selu Zalazi. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:123). Postoji i **Pod lug** – pašnjak, selo Zalazi. Njeguši. (Čirgić A. 2009:175).

Lug (kao: **Romač lug**) – ispod sela Seljani. Piva. BLEČIĆ V. 1958:44 zabilježio je da se tu na početku 20. stoljeća nalazila „gusta bukova šuma sa stablima visokim do 30 metara, a u prečniku od 50 do 70 cm. Danas (1958. – prim. V.P.) je to sve pretvoreno u njive i zasađeno voćkama. Ni po čemu se ne bi reklo da je tu postojala gusta bukova šuma, ne pre tri decenije, nego ni dva stoljeća unazad“.

Lug široki (kao: **Široki lug**) – u selu Praćevac, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:31).

Lug Vukov (kao: **Vukov lug**) – u Lješkopoljskom lugu (Tološki lug). Lješkopolje. Podgorica. (I: R. Mugoša).

Luge selo u dolini Lima, kod Andrijevice. Vasojevići. (I, Tk).

Lugovi – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:309).

Lugovi – u selu Lubnice, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:18).

Lugovi zorički (kao: **Zorički lugovi**) – u selu Gračanica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001).

Lužnica – brdo u Lješkopoljskom lugu, Lješkopolje. Podgorica. (I: R. Mugoša).

Lupoglava – „jedan od visova u starom Drobnjaku dobio je interesantan naziv Lupoglava. Brdo je dosta veliko (1599 m), okruženo zelenim pašnjacima i livadama. Brdo je poznato po vjetrovitosti, pa je zbog toga i nazvano Lupoglava. Dakle, vjetrovi udaraju o glavu, što je poznato, pa se narod stara da se uz nošnju obavezno koristi šal“ (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:38).

Lužak – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).

Ljaljevac – Gradac. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:374). NAPOMENA: PULEVVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:323 naveli su toponime: **Ljaljak** (2x), **Ljaljka**, **Ljaljkovuk**, **Ljaljkovac** i **Ljaljkuša**. Iako se nekima od njih daje mogućnost fitonimske osnove, problem ostaje otvoren za dalja komparativna izučavanja.

Ljeljenak – Međužvalje, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:81–82).

Ljeskovci – u Ravnom dolu, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:25).

Mačkov dô – velika udolina. „Nazvana je Mačkova dolina jer su se tuda pojavljivale mačke iz sela uz veljaču. Na tom prostoru se uspješno lovilo,

jer je prolazila divljač“, selo Podgora, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:186).

Mačkof(v) krš – „krševito brdo više sela (ovdje raste drvo mačkovina)“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:115).

Magareća stopa – na planini Ivici. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:180).

Makovac – izvor, selo Previš. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:262).

Makva – „potes pored jezera (*brkl'a, podvodno zemljište*)“, Vojno Selo. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:119).

Mal'ina (x2) – „livade u selu (ovdje su rasle divlje maline); izvor na ovom potesu“, selo Kruševeo. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:493).

Manati dô – u Ravnoj gori. „Podložan je padanju slane i maće, a mana mu je i to što su ga često orala macavarska goveda i konji, kao i divlje svinje koje su dolazile iz takozvanih Krmećih kosa“, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N. Đ. 2003:27). NAPOMENA: ako se radi o lokalitetu koji je šenovit i vlažan, moguće je da ga naseljavaju mahovine i lišaji, pa da mu je to uslovilo naziv **Manati dô**.

Manati vrg – „brdo povиše od Lučevog brda, vetroviti teren; duva sa svije strana“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:351).

NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:338 navode srodne toponime: **Manato počivalo** (Ugnji kod Cetinja) i **Manatovo vrelo** (Orah u Pivi).

Margita – „naziv margita na Sinjavini je turskog porijekla, označava *lijep pašnjak*“. RAOSAVLJEVIĆ R. 1990:329).

Maske – kamenjar – prevoj između Dahne i Međukuća, Dajbapska gora. Zeta. (I: M. Knežević).

Mečkina hrupa – „uvala više sela (šuma)“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:116).

Mečkine rupe – Treskavica , Prokletije. (IPLB. 1966:24).

Mečja glava – „brežuljak više sela (pašnjak)“, selo Brezojevica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:61).

Mečkin las – „potes na planini više sela (pašnjak)“, selo Hakanje. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:370).

Medeni doći//Medeni sat – „veći dô, ravan teren dobrog zemljišta na kojem dobro uspevaju svi usevi“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:354).

Medeni sat . v. Medeni doći.

Medinovača – katun, zapadno od sela Šumanovci. Legenda: „Zbog pojave rojeva pčela i pronalasku u drveću meda, nazvana je Medinovača“, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:379).

- Medlja/Mednja** – „ravan teren, kosanica, kvalitetan teren, kao sat meda (dobar kao mes)“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:360).
- Medljica/Meljica** – „vala i proplanci u kanjonu Sušice. Tu je nekada kresan brst za stoku“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:360).
- Mednja – v. Medlja/Mednja.**
- Medonjino ramo** – „ogromna izbočina u kanjonu Tare, pogodna za boravak čobana“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:366).
- Međeda glava** – lokalitet na kojem se danas nalazi grad Plav. (GUŠIĆ B. 1974:23).
- Međeda** – Cuce. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).
- Međedak** – na području sela Murino. Plav. (OSTOJIĆ M. 2001:461).
- Mededi dô donji** (kao: **Donji Međedi dô**) – selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:353).
- Mededi dô gornji** (kao: **Gornji Međedi dô**) – „ogromna dolina u Durmitoru“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:353). NAPOMENA: PULEVVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:346 naveli su za masiv Durmitora toponim **Međedi dô**, ali bez diobe na **Donji i Gornji**.
- Meki dô** – katun. „Zbog rude i meke planinske trave koja izrasta dosta visoko, ulegnuće je nazvato Meki dô“, selo Timar. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:381).
- Meki dolovi** – iznad sela Miloševići prema Krnovu. Naziv po bujnoj i mekoj travi. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:176).
- Meljica – v. Medljica** (CICMIL-REMETIĆ R. 2003).
- Mesne glave** – „na prostranstvima Sinjajevine jedno od imena je Mesne glave. Radi se o brdu koje je visoko i travnato. Korišćeno je za napasanje stoke. Često bi dolazilo do šteta u stoci, pojmom vuka koji bi zaklao po neku ovcu“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:56).
- Migalica** – „topola (migalovica)“, Lipovo. Kolašin. (RAOSAVLJEVIĆ R. 1990:328).
- Mioljica** – malo naselje u selu Vlahovići. Rovca. „Ima značenje kruška“. (RAOSAVLJEVIĆ R. 1990:329).
- Miševa dolina** – šuma, pašnjak, katun Bostur, Lovćen. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:134).
- Močalina** – 1. izvor pod Rumijom; 2. njive u podnožju Srednjeg vrha, sa zapadne strane, selo Mkulići. Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003).
- Močilo** – „zaravan, sada tu nema vode“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:361).
- Močilo** – stajaća voda; bara će se moći trska od konoplje. (Čest toponim u Vasojevićima). (BORIČIĆ TIVRANSKI V. 2002:160).

Močilo – dio potoka ispod česme Korita, na gornjem dijelu Smriječna. Piva. (TADIĆ B. 2004:317).

Močilo (x2) – „barljiv potes na predjelu sela, česma na ovom potesu“, selo Bogajiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:30).

Močilo/Ustava – „potes u naselju pored Lima (ovdje je i močilo za kvašenje konoplje i lana)“, selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:245).

Močilo Bjeloševo (kao: **Bjeloševo močilo**) – „veća dolina i strana (ime dobiteno po nekadašnjem vlasniku)“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:361).

Močilo Kučanovića (kao: **Kučanovića močilo**) – „barljiv predio na jugozapadnom kraju sela (mještani ovdje miče konoplju i lan)“, selo Bogajiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:30).

Močnica – staro ime za površ Muratovice, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:316).

Morava – „jedan među brojnim izvorima u niskom Drobnjaku, koji se javlja ispod Đedove gore i formira potok, što se kasnije uliva u Grabovačku rijeku ...“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:255).

Moravac – „selo je imalo svoj senat (atar), koji se nalazio u Ćemovskom polju i zvao se Moravac“, selo Mojanovići. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Mravlje polje – u selu Bijelo Polje. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Mrčajevac (kao: **Katum Mrtčajevac**) – severoistočno od sela Rudinovače. (Katum dijela bratstva Ostojića – Ramovića), Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:375).

Mrčajevac – „Mrčajevac je pod crnogoričkim šumama i, kad se posmatra iz daljine, vidi se šumska oaza na ravnim Jezerima, koji izgleda tmuran, mračan, nevidljiv“. Na granici Jezerske visoravni i Šaranaca. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:46).

Mrkaljica – brdo na izmaku Sinjajevine prema Jezerima. Brdo je gusto obrazlo šumom, tako da *vlada nevidelica*. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:46).

Mrkulja – „južno od Smoljina i Pasjega Nugla uzdiže se Mala i Velika Mrkulja. Obrusle su gustim stablima smrče, jеле i nešto ređe bora ...“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:47).

Mrkušina dolina – „dolina, kosanica“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:354).

Mrsna lastva – „zbog stoke koja je tu zaskakala, otiskivala se niz litice i ločila, zbog ugojenosti stoke i dobre paše, lastva se nazvala Mrsna Lastva“. (Negđe u blizini Velike Kalice). Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:87).

Murovac „korijen toponima murovec upućuje na sočnu travu“, selo blizu Javorove. Bihor. Gornji Bihor. (OSTOJIĆ M. 2001:329).

- Mužice** – pasište, selo Kurikuće, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:22). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003: 355 navode toponim „**Mužnica** – stari katun, selo Kurikuće, Gornja Sela. VAsojevići (I)“.
- Mužnjaci** – pašnjak, Gornja Vrela, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003: 376).
- Neviden** – lokalitet je obrastao šumom, dosta zgusnutom i teško prohodnom, s oslabljenom vidljivošću, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:188).
- Nježin lug** – kod Kolašina, „dobio je naziv od slovenske riječi nježje sa značenjem vražja ruža (*Carlina acaulis*)“. (L). Pjesnik Ranko R. Radović (rođen u Brezi kod Bijelog Polja), ima zbirku pjesama *Nježje* (2007), na str. 96 tumači: „Nježje – vilino sito, ljubotrn, blažena boca, fig. ljubav“. NAPOMENA: toponim **Nježin lug** je neproziran, a moguća fitonimska osnova je samo jedna od pretpostavki.
- Ogorelica** – u selu Kurikuće, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:22).
- Ogorilovac** – „zbog požara, koji se često javljaju u šaranskim šumama, bila je izgorela i ogoljela, ali se ponovo pošumila sa bujnom šumom“, iznad sela Šljivansko. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:69).
- Oman** – „Oman je izvor koji je nekada bez vode, usahne tokom sušnih ljetnih dana zbog čega narod kaže omanuo ...“, selo Grabovica. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:266).
- Omaništa** – „potoci više Desnog Meteha (Livade)“, selo Meteh. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:215).
- Omanovina** – kompleks livada, selo Trebaljevo. Kolašin. (I: M. Bulatović). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:357 navode toponime: „**Omanovac** – više Rovačkog Trebaljeva. Kolašin. (I). (Na istom mjestu pominje se toponim **Omanovci**, kao kmplesk livada)“.
- Omar//Homar** – „predio u strani više Visitorskog jezera (četinarska šuma)“. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:66).
- Omar Asanov** (kao: **Asanov omar**) – (ispuštena ubikacija). Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:320).
- Omarići** – iznad sela Tepca. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:322).
- Omarska kosa** – u selu Praćevac, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:30).
- Omarski potok** – ispod sela Šljivansko, nazvan po bukovu omaru koji se prostire blizu izvorišta i na jednom većem dijelu vodotoka. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:232).
- Omorka (Homorika)** – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001: 327).

- Omora kriva** (kao: **Kriva omora**) – „dolina obrasla crnogoricom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:362).
- Omore** – „deo kanjona Tare, obrastao šumom, šibljem i kupinom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:362).
- Omore sirove** (kao: **Sirove more**) – „potes obrastao šumom na terenu Ru-pina“, selo Crna Gora. Durmitor. (REMETIĆ R. 2003:362).
- Optovača** – „livada na brdu iznad kanjona Sušice. Ime dobila po tavi *opto-vaci*“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:362).
- Oraovice** – u Komanima. Katunska Nahija. (Geogr. karta).
- Orasi Kneževića** (kao: **Kneževića orasi**) – uz rijeku Moraču, ispod sela Daj-babe. Zeta. (I: M. Knežević).
- Oraovo** – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:309). NAPOME-NA. PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:363 naveli su toponim „**Orahovo** – selo između Crniša i Tucanja. Bijelo Polje. (I, L, Tk).“.
- Orli krš** – u selu Lubnice, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:18).
- Orlof(v) krš** – „visok vrh na planini Horolac“, Hote. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:376).
- Orlošin** – katun Mojanska rijeka. Komovi. (IPLB. 1966:25).
- Orlov krš** – „iznad kuća Čupića jedno uzvišenje se naziva Orlov krš“. Drob-njak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:50).
- Orlova greda** – severoistočno od sela Bukovica, iznad kuća Čupića. Drob-njak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:315).
- Orlova strana** – strana ispod sela Šljivansko, prema rijeci Tari. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:104).
- Orlovo brdo** – „u širem prostoru sela Virka jedno brdo je nazvano Orlovo“, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:63).
- Ostrikovača** – u selu Podgora. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:141).
- Oše** – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:309).
- Ostrikovac** – u selu Kurikuće, Gornja Sela. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001: 450).
- Ošlje** – naziv može doći po trnju koje je visoko izrastalo i zahvatilo zemljji-šte. Uskoci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:83).
- Ošlje polje** – u selu Kržanja. Kuči. (I: M Rajković).
- Ošnja lokva** – bistijerna, Majstori (na Lovćenu). Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009: 169).
- Oštenci** – pašnjak, selo Vraćenovići. Oputna Rudina. (PERUĆICA R.K. 1989:350).
- Oštrikovac** – „dolina, kosanica“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-RE-METIĆ R. 2003:362).

- Oštriković** – „nekolike doline, kosanica“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:362).
- Ovči bogaz** – „postoje strmine i neprohodi u durmitorskim vrletima, koje su karakteristične. Jedna staza dosta priprta i karakteristična, kojom se izdušuje s ovcama od Jablan brda na povoljnije tlo za putovanje nazvat je Ovči bogaz“. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:206).
- Ovči brod** – na rijeci Tari, nedaleko od mosta na Budečevici (prijez za ovce). Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:230).
- Ovsiste** – „zaravan, nekada je tu sijan ovas“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:362).
- Palež** – selo blizu Šljivanska. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:359).
- Palež** – niže Vukodola i njegova katuna u podnožju Ranisave. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:163).
- Paleža (Velika Paleža, Mala Paleža)** – „potes u Pirnom Dolu; u Nedajnom je zapisan lik **Palež: Rajski Palež**“, Pivska planina. Piva. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:327).
- Paleži** – šumovita padina ispod Tvrđih stijena, sve do Mekog dola i Poljaniča, selo Smrječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:321).
- Paležine** – širi prostor, selo Virak, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:197).
- Pal'** – „potesi više sela (istočno; livade)“, selo Pepiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:252).
- Pal' Ahmetagića** (kao: **Ahmetagića pal'**) – „potes na predjelu južno od sela (pašnjak)“, selo Bogajiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:30).
- Pal'l'al'ića** (kao: **L'al'ića**) – „potes na predjelu sela (livada)“, selo Bogajiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:30).
- Pal' Prel'in** – „potesi više sela (šuma)“, selo Pepiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:252).
- Pal'evi** – „livade jugoistočno od sela“, selo Bogajiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:30).
- Pal'evi/Pal'ovi** – „potesi više Desnog Meteha (ledine i šuma), selo Meteh. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:215).
- Pal'evi Musića** (kao: **Musića pal'evi**) – „potes na predjelu sela (pašnjak)“, selo Bogajiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:30).
- Pal'evine** – „predjeli u strani više zaseoka Gropa (podnožje Visitora)“, selo Martinoviće. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:500).
- Pal'evine** – „strana na predjelu seoskog atara (pašnjak)“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:116).
- Pal'evine** – predio više Desnog Meteha (šume i lazine)“, selo Meteh. Plav. DŽOGOVIĆ A. 2009:215).

- Palj Durov** (kao: **Durov palj**) – u selu Bastahe. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. Đ. 2001:439).
- Palj Preljin** (kao: **Preljin palj**) – „šuma više sela (ranije pripadala nekom katoliku Prelji)“, selo Brezovjica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:66).
- Palj suvi** (kao: **Suvi palj**) – „strane u gornjoj zoni Visitora“. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:66).
- Paljvine** – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).
- Paljvine** (x2) – „strane i dio naselja na predjelu Nagrad; veći predio na Visitoru (strane, istočna ekspozicija)“, selo Brezovjica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:66).
- Palj** (kao: **Katun Suvi Palj**) – katun na Visitoru. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:63).
- Paljvine** – lokalitet u selu Gradac kod Šavnika. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:400).
- Panja** – „prostrana kosaonica iznad Timara ... Tu su panjevi starih isječenih stabala“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003).
- Panjevi** – „više dolina i strana, tu sada nema šume“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:363).
- Panjevi** – travna pasišta po kojima se srijeću istruli panjevi i išećena stabla bijelog bora, selo Ninkovići, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:192).
- Papradl'ivi las** (kao: **Las papradl'ivi**) „veći potes na planini Lipovica (ovde raste visoka i gusta paprat, informator je kazao *visok i gust paprat* – u njegovom jezičkom osjećanju *paprat* je muškog roda“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:395).
- Paprade** – „potesi više naselja (istočno; livade po kojima raste paprat)“, Malo Selo. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:209).
- Papratna strana** – strma stana eksponirana prema rijeci Tari obrasla bujnom i visokom paprati, selo Palež. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:90).
- Paša rupa** – Cuce. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).
- Paši prijelaz** – ispod Grbajskog Zastana. Prokletije. (GUŠIĆ B. 1974:45).
- Peca** – potkapina na obali rijeke Morače (u njoj može stati 20-30 ljudi), selo Donja Gorica. Lješkopolje. (I: R. Mugoša).
- Peca** – strmina s nekolika konglomeratna bloka (ispod nekih nalaze se manje potkapine), zaselak Bošnjan Brijeg, selo Gornji Crnci. Piperi. (I: V. Pulević). NAPOMENA: laička etimologija objašnjava toponim po bodljikavim biljkama koje su česte na lokalitetu (Cirsium, Carduus, Centaurea i dr.). Drugo laičko objašnjenje (koje je bliže vjerovatnoći) toponim **Peca** tumači kao mala pećina, potkapina (veza: **Peca** – na obali Morače u Donjoj Gorici, Lješkopolje).

Pelim – pašnjak na Srpskoj gori, selo Srpska. Zeta. (Lokalitet je devastirao Kombinat aluminijuma). (I: M. Knežević).

Pelim – ispod Đurđevića Tare. (I).

Pelimača (Pelimače) – lokalitet na ostrvu Vranjina. Skadarsko jezero. (Po biljci *Phlomis fruticosa*). (I: V. Bušković).

Pelimova glavica – zapadni dio Dajbapske gore. Zeta. (I: M. Knežević).

Pelin – iznad Nozdruća s lijeve strane prema Crkvičkom polju. Pivska planina. (I).

Pelinov dô – dolina u Poljanicama, do česme Asanovice, selo Smriječno. Pi-va. „Pelin ili divlji pelin (*Artemisia vulgaris L.*) je dosta rasprostranje-na biljka po čitavoj Pivi, a u smrečanskozabrdanskom ataru je najviše ima po pjeskovitim prisojima gdje raste kao korov. Međutim pravog ili bijelog pelina, odnosno pelena (*Artemisia absinthium L.*), po Poljanicama nema, iako se i on po Pivi sreta, ali na nižim predjelima“. (TADIĆ B. 2004:324). NAPOMENA: u kanjonu Pive, na toplim prisojnim staništima srijeće se, ali rijetko, vrsta *Salvia officinalis L.*, koja je u južnome dijelu Crne Gore veoma česta i poznata pod imenom *pelin/ /pelim*. Ostalo je da se provjeri kakvo je njeno narodno ime u Pivi.

Pelinova dolina – „veća dolina, kosanica“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:354).

Pelinovac//Pelinovci – „pod, ravan teren, kosanica“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:363).

Pelinovci – v. **Pelinovac** (Selo Crna Gora. Durmitor)

Pešeljevac – dvije uzdužne kose iznad Žugića Bara, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:82: tumači da se radi o lokalitetima s izobilj-nom travom i dobrom pašom, tj. *ispasom* – otuda i ime).

Pine – dio grada u Tivtu; prema it. pino (bor, pinija). – *Živi na Pine. Imaju ti kuću na Pine, baš na lijepu poziciju.* Boka Kotorska. (LIPOVAC-RADULović V. 1981:264).

Pirne doline – „više dolina na Durmitoru, pašnjak“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:354). NAPOMENA: u Pivi postoji **Pirni dô** (dio sela Boriče), za koje i informator iz toga kraja ne dovodi naziv u vezu s biljkom *pirevinom*, već ga tumači kao mjesto đe piri vjetar (PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:394).

Piskavci – livade i šume, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. „Nije jasno kak-vo je značenje ovog toponima. U narodu Šekulara i Rovaca se za čovje-ka koji piskavo (tanko) govori kaže *piskavac*“. (DAŠIĆ M. 2008: 344).

Piskavi dô – „veća dolina u selu, obrasla sitnom travom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:353).

Piskavice – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).

Pitomi dô – „dolina, kosanica“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:354).

Pitomi dô – u ataru sela Brajkovača. Nazvan po kvalitetu trave i roda. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:171).

Pitomi dô – prostrana travnata udolina, iznad sela Kovčice. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:186).

Plani – u selu Lipovo. Kolašim. „Plani – ispaša bez vlasnika“. (RAOSAVLJEVIĆ R. 1990:328).

Plastovine – na prostoru Brajkovače. „Na lokalitetu se dosta ukosi sijena i potrpa u plašće“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:124).

Pliješ – u Šestanima. (JOVIĆEVIĆ A. 1922). NAPOMENA: postoje slični toponim: **Pliješa** i **Pliješe Prorokovića** (na Lovčenu), **Mala pliješa** (šuma u Žanjevu Dolu, Njeguši), **Velika Pliješ** (u dolini Čehotine, Pljevlja), **Pješivci** i dr. (Moguće je da toponimi oslikavaju morfologiju terena; preostalo je da se sakupe u svim formama i u što većem broju i lingvistički objasne).

Plješčate grede – stjenoviti predio kod sela Gradac, kod Šavnika. Obrasle su lišajevima „popješnjivile“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:164).

Popovina – mikrotoponim „u travnatim i prostranim livadama u sinjajevinском udutu“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:129 prepostavlja da ime može doći po biljci plavih cvjetova koju „narod naziva popac, pop ili kaluđer“).

Poprade – „potesi na predjelu zaseoka Zagrade (pašnjak i šuma, ovdje raste visoka i gusta paprat“, selo Dosude. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009: 482).

Pošečenjak – u selu Krčevu. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:403).

Pošečeni dô – u selu Perovići, Macavare. Banjani (PEROVIĆ N.Đ. 2003:14).

Požarnice – katun. „Nekada su lokalitet zahvatale ogromne četinarske šume koje su uništete pojavom požara“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003: 373).

Požarnice – pasište i livade, istočno od sela Strug, prema Javorju. Uskoci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:134).

Požnja – kod Kolašina, „lan (Linum usitatissimum). (RAOSAVLJEVIĆ R. 1990:328). NAPOMENA: ŠULEK B. 1879:307 „požnjak, jesenski lan“. SIMONOVИĆ D. 1959 nije prenio Šulekov podatak. Ostalo je da se provjeri da li je narodni naziv za biljku *Linum us.* zabilježio kod Kolašina ili ga je preuzeo iz literature.

Prapratni dô – ispod Kokota, selo Klenak. Banjani. (I).

Praščeva glavica – „brežuljak više sela (šuma)“, selo Komorača. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:174).

Prepelica – „na Suvopoljici se jedna livada naziva Prepelica. To je uzano zemljište, travnato i ravno koje se kosi. Prepelica je vezana za ovaj mikrotponim po narodnom izgovoru za uzani dugački prostor. To ga je podsjećalo na vrstu ptice koja je često padala na pomenuto zemljište i nalazila hrana kupeći crviće i ostalo. Pomenuti lokalitet je jedan od mnogih koje je narod nazvao Prepelica“. Jezera. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:121).

Priljepak – katun na ograncima Komova prema Opasanici (blizu Kukuraja). Vasojevići. (Tk, IPLB. 1966:25). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:400–401 navode lokalitete: **Prilip, Priljep, Pri-ljepe Priljepske strane** i dr.

Progoni – na izmaku iz sela Šljivansko prema Kršu (tuda se projavljuje stoka). Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:193).

Prokos – dio sela, Gornja Bukovica. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:333).

Prosište – u selu Vrbica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:314).

Prošečenica – na padinama Magliča. Kučke planine. (IPLB. 1966:25).

Pupavac – u selu Vukovci. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Rađevina – istočno od sela Novakovići. „Zbog bogatstva travama, i povoljnosta za stočarenjima, te rađanju usjeva i svega što se sije ...“, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:36).

Rakitine grede – u selu Previš. „Tu se, po predanju slomio mještanin sa nadimkom Rakita“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:79).

Rakitnica – „vodeni tok“ u Rakitovim barama; vodotok koji teče kroz rakite i na izlazu iz rakita ponire, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003: 237).

Rasadi – livada i oranice s obje strane Potoka, između Lučice Vuka Vulevića i Čobanske kruške. „Toponim je dobio ime po šljivovim sadnicama i prvom voćnjaku podignutom u Rovcima“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:342).

Rasadi – livade, selo Kurikuće. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:23).

Rasadišta – u selu Zagrad, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:33).

Rasadnivi – u selu Bastahe, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:25).

Rastiš (723) – iznad sela Leskovac. Mrkojevići. (Tk).

Rašće – potes hrastovih i cerovih gajeva između Točka i Kulin krša, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:339).

Rašće – u selu Tucanje Vasojevići: (OSTOJIĆ M. 2001:309)

Rašće – lokalitet u selu Seoca kod Andrijevice. (OSTOJIĆ M. 2001:214).

Rašće – „strane više Desnog Meteha (šuma, njive, livade i nekolike kuće; forma toponima bez foneme *h* u početnoj poziciji, kod muslimanskog

stanovništva očekivala bi se morfološka struktura *Hrašće*, ali je moguć uticaj izgovora pravoslavnih susjeda)", selo Meteh. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:216).

Ražana glava (1862) – kod Jablan jezera. Durmitor. (Tk karta Nac. parka Durmitor). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003: 410 isti toponim zabilježili su kao **Ražena glavica**. (Na terenu treba provjeriti da li je izvorno *glava* ili *glavica*).

Ražišta – „dolina, kosanica, tu su nekada bile kuće“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:366).

Ražište – „pristranci, manje strane uz Manati vrg“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:366).

Ražovište – lokalitet de je sijana raž, selo Šljivansko. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2001:309).

Ribarska – „dio naselja u Gornjoj Brezovjici“. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:67).

Rikavac (Rikavako jezero) – jezero u Prokletijama. LEGENDA: noću oko jezera boravio je bik, imao je crnu boju i ličio na zmaja. Čuvajući jezero plašio je ljude i stoku. (OSTOJIĆ M. Đ. 2001:112).

Rosulja – „na pravcu Mrkulje i Kravujevca...“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:68).

Ruda dola – „dva potesa: više dolina na Trsi, kosanica; više dolinica na Pišču“, Pivska planina. Piva. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:327).

Rudi brijeđ – travnato i šumovito brdo, Brajkovača. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:73). NAPOMENA: pominje se i **Rudi brijeđ** – uzvišenje kod sela Šljivansko. Moguće je da se radi o istom lokalitetu, pošto su sela Brajkovača i Šljivansko u neposrednom sušedstvu.

Rudi brijeđ – u selu Vuča, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:26).

Rudi brijeđ – u selu Zagrad, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:33).

Rudine – u selu Bastahе, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:25).

Rudine – „dio naselja sela Hakanje (ovdje je ranije bila *čistina, utrge, nanosi*)“, selo Hakanje. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:371).

Rudo brdo – na planini Gradišnica. Bjelasica. (Raste *tipac/cipac/jarac*). (I: Vulević).

Rudo pol'e – „veći predio na zapadnoj periferiji Plava (ranije je ovdje bilo selo sa nekoliko kuća, njive, livade, bašte, voćnjaci; sada je ovdje veće i novo gradsko naselje Rudo pol'e)“. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009: 256).

Rujeva glavica – brdo, glavica, Cuce. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).

Rujevi strug – u selu Trebaljeve. Kolašin. (I: M. Bulatović).

Runjevica – jedno od uzvišenja, selo Donja Bukovica.Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:75)

Rutulja – „lokalitet na Durmitoru, veći potes u kome se izdvajaju dve celine:

Velika Rutulja – dubodolina i grede; **Mala Rutulja** – manja dolina i grede“. Uz ove toponime CICMIL-REMETIĆ R. 2003:366 navodi za Durmitor još: **Rutuša/Rutušina peć** – „prolaz sličan tunelu u steni na Durmitoru“. Toponimi su neprozirni, ali donekle upućuju na mogućnost fitonimske osnove.

Ržista – u selu Bor. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:298).

Ržiste – Cuce. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).

Sagoreljak – na padinama Čakora. Prokletije. (IPLB. 1966:24).

Sećine – u selu Vrbica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:314). NAPOMENA: o mogućnosti da se toponim izgovara i piše kao Šećine treba provjeriti na terenu.

Sijeračko brdo – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308 – smatra da ime dolazi od *serv* =rob).

Sijerak – na izmaku iz sela Palež. „Ovaj mikrolokalitet je vezan za bogatstvo trave koji narod naziva srijemuša. ...“. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:97). NAPOMENA: vjerovatno je da toponim **Sijerak** ima fitonimsku osnovu, ali ne po „travi ... srijemuši“.

Siljev krš – „krševiti i kameniti predio na padinama Štuoca nazvat je Siljev krš. Nalazi se nedaleko od Jablan bare. Toponim je vezan za travu siljevicu koja raste u ataru pomenutog krša. Pošto je siljevica rijetka trava, a ljekovita, narod je mikrolokalitet nazvao Siljev krš“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:76).

Siljevac – između Duži i Dubrovskog, južne padine Durmitora. Drobnjak.

Tu je i **Siljeva glava (=Siljeva glavica)**. (I. R. Todorović).

Siljevače – „strane u koanjonu Sušice. Teren obrastao *siljevinom* (‘ćubasta trava’)\“, selo Crna Gora. Duirmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:367).

Siljevica – na desnoj strani rijeke Šekularске, iznad Dašića luke, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. DAŠIĆ M. 2008:355).

Sirni dô – „veliki dô pun škipova i jama u Durmitoru“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:345).

Slamove bare – u selu Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:28).

Šenička kosa – travnata kosa, pogodna za stočarenje, Jezera. Durmitor. „A tako je nazvana po tome što se tu najčešće javlja ptica sjenica“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:93). NAPOMENA: tumačenje je dato proizvoljno. Toponim treba objašnjavati u sklopu srodnih toponoma, kojih je veliki broj u Crnoj Gori. (PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:437 & 442–443).

- Slamnice** – u Lješkopoljskom lugu, Lješkopolje. Podgorica. (I: R. Mugoša).
- Smiljača** (1800 m) – lokalitet na planini Bjelasici (đe je planirana izgradnja planinarskoga doma). (*Vijesti*, Podgorica, 19. jul 2005, str. 21).
- Smiljevica** – (u Prokletijama, region Vusanja). (GUŠIĆ B. 1974:3 kaže za stanovnike sela Vusanja: „Oni su tako uspjeli i da zadrže svoje planine Bor, Bjelič i dio Smiljevice, pa im je stoka do nedavno predstavljala glavno imane“).
- Smokve Begove** (kao: **Begove smokve**) – poveća njiva, selo Dajbabe. Zeta. (I: M. Knežević).
- Smokve gurkine** – na putu Dajbabe – Podgorica. (I: M. Knežević).
- Smokvice** – selo Grbavci. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997:178).
- Smrče** (kao: **Izvor u Smrčama**) – izvor, selo Vrela (nalazi se u Smrčama Čorovića), Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:292).
- Smrče Čorovića (Čorovića smrče)** – jedan kompleks šuma u ataru sela Vrela, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:154).
- Smrdan** – katun na planini Sinjavini. Kolašin. (KUJOVIĆ D. 2002).
- Smrdan** – na padinama prema rijeci Tari. (Durmitorsko područje). (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:102).
- Smrdan** – izvor, Kovačka dolina, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003: 272).
- Smrdan pećina** – „ispod Uskočkih mlini jedna pećina u Šiljatoj glavici se naziva Smrdan pećina ... Na njenom ulazu je obrasla neka visoka lisnata trava koja se naziva smrdljika, što je bio povod da se pećini dade ime Smrdan pećina“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:213).
- Smrdanj** – u selu Krčeve. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:403).
- Smrdljana** – prostrana livada i pašnjak, selo Previš. „U tom dijelu se javlja rastinje koje narod naziva smrdljik ...“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:172).
- Smrekova strana** – padina ispod Lokve, obrasla smrekovinom. Spušta se do samoga sela, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:330).
- Smrekovac** – brdo iznad Smrekove strane, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:331).
- Smrekovac** – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).
- Somina** – „strana i velika stena. Tu raste trava somina“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:367).
- Somina** (kao: **Potok od Somine**) – „veći potok na predjelu Somina (teče prema zaseoku Vrela)“, selo Dosude. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009: 482).
- Somina** (kao: **Put za Sominu**) – put od Dosuda prema predjelu Somina, selo Dosude. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:482).
- Spindiruša** – „u Gornjim Šarancima, negdje na izlazu od Dobrilovine, vodi strmi i uski puteljak, pješačka staza, skoro neprohodna. Nagib je veliki

da je narod nazvao Spindiruša, a kažu da se u kamenjaru javlja neka rijetka trava koja je ljekovita, naziva se *spindiruša*, pa da je po njoj došlo do naziva“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:84).

Srijensla Jolovića – u Mrtvom dolu, selo Perovići, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:10).

Srneća dola – „tako meštani Kneževića zovu potes na zajedničkoj planini; za stanovnike susednih Šarića to su Srndaćevića doline“, Pivska planina. Piva. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:327).

Srnetiće – „ravan predio podno Barica, kod rijeke (livade)“, selo Meteh. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:217).

Striješin dô – u regionu katuna Račama, padine planine Žijevo. Kuči. (I: M. Rajković). NAPOMENA: PUЛЕVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:440 navode toponime: **Striješev kamen, Striješin dô**. U literaturi je забиљежено да *strijež* i *striješ* označavaju inje, mraz, bijele iglice (KOVAČEVIĆ N.S. 2007:156 & RAOSAVLJEVIĆ R. 1990:412).

Striježevina – iznad sela Kovčice, Jezera. Durmitor. „Narod je lokalitet nazao tako jer za vrijeme hladnoća i kad padnu velike slane, trava i drugo rastinje *nakostriješi* se, podigne, stoji dupke smrzlo ...“(OSTOJIĆ M. Đ. 2003:110).

Strn – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).

Svinjač – u selu Mojanovići. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Šećina – u selu Kovčice. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:66–67).

Šećina – u selu Gradac, Šavnik. Drobnjak. „Radi se o prostoru koji izgleda da je zasjekom odsječen od cjeline, od susjednog prostora“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:164).

Šekelj – lokalitet na vrhu Crne planine, iznad Veruše. (I: V. Vujotić).

Šeme (kao: **Gubišema**) – „potes u naselju (livada; ovdje je bila njiva *gubila je šeme*; u ovoj leksemi evidentirana je fonema š)“, selo Vojno Selo. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:118).

Šenokos – ovalni brežuljak na lijevoj obali Radanske rijeke, selo Mikulić Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003).

Šenokos – livade prošarane četinarima između Koprivne ravni i prevoja Šekira, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:344).

Šenokos Pavlov (kao: **Pavlov šenokos**) – šumovita uvala ispod vrova, prema Jarčištimu, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:320).

Šenokoše – u selu Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:453).

Šenokosi – u selu Vukovci. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Šenokosna strana – „jedna strmina podno sela Ninkovića travna je i kosa“. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:54).

Serave – u Golubovcima. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Serave – u selu Balabani. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

- Šarike** – u selu Balabani. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Šaronjina glavica** – „brdo pored Čaira“, selo Crna Gora. Durmitor. (CIC-MIL-REMETIĆ R. 2003:352).
- Šarulje** – u Golubovcima. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Šaruljina Jama** – u Cucama. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).
- Ševar** – izvor u Pržića briještu, selo Jasenova. Donja Morača. (SIMONOVIC A. 2000).
- Ševar** – „potesi pored jezera (močvarne livade, voda se tokom ljeta povlači pa ovdje raste ševar)“, Vojno Selo. Plav. DŽOGOVIĆ A. 2009:120).
- Ševar brdo** – „predio na Visitoru (močvarni potesi, ima ševara), selo Brezovjica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:60).
- Ševari** – „močvarni potesi pored rijeke Ljuče (kada se tokom ljeta voda povuče prema svojoj sredini, na ovim potesima raste visok gust ševar, trska i *travul'ina*), selo Višnjevo. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009).
- Šipak** – od sela Kovčice prema Banskim kućama, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:135).
- Šipčanički potok** – u slivu Tare (kanjon Tare). (I).
- Šipovac** – u Mrtvom dolu, selo Perovići, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N. Đ. 2003:11).
- Šipovlje** – u selu Radmanci. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:324).
- Šljepur** – pored Zete, Pažičko polje – kod Željezničke stanice. Danilovgrad. (I: M. Vulikić & Z. Mrvaljević). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:488 zabilježili su toponim „**Višljepura** – mjesto u brdu Tarašu, Pažići. Bjelopavlići (L: Šobajić P. 1923:53)“.
- Šljive Malovića** (kao: **Malovića šljive**) – u selu Dubrovsko. „Radi se i šljiviku koji je već uništen, ali se tako naziva zemljiste“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:392).
- Špate** – u selu Berislavci. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Štavanske glave** – „na Štavnu-Štavnju u katun Štavanske glave izdižu stavnovnici sela Sretuške gore“. Kolašin. (KUJOVIĆ D. 2002:97).
- Šuma** – „teren između Dolova i Nadgorja obrastao šumom“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:370).
- Šuma** – „veći predio niže Jarine male (šuma)“, selo Dosuđe. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:484).
- Šuma Čosovića** (kao: **Čosovića šuma**) u selu Vusanje. Gusinje. (IPLB. 1966:25).
- Šuma krstata** (kao: **Krstata šuma**) – „planinska kosa više sela, jugoistočno (visoka, četinarska šuma)“, selo Bogajiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:32).
- Šuma novšićka** (kao: **Novšićka šuma**) – „gajevi više sela (informator je upotrijebio leksemu *novšićka* umjesto *nokšićka*, a tako je od admini-

strativne promjene ranije forme imena ovog sela)", selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:247).

Šuma od Hurvale – predio niže Strane Nikočevića (sek. fonema *h* u leksemi *hurvale//Hurvale*)", selo Dosude. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:484).

Šuma Rustova (kao: **Rustova šuma**) – „potes više puta u selu (hrastova šuma)", selo Komarača. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:177).

Šumarnici – „planinska kosa pravcem Pršov krš – Kodra (mjestimično ima šume, sitnogorica)", selo Nokšiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:248).

Šume – „teren obrastao zakržljalom bukovinom", selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:370).

Šume – „šumoviti predio više Dolje (sjeverozapadno, brda)", selo Dolja. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:476).

Šume – „brdoviti potesi na predjelu sela (šuma, njive, livade i nekolike kuće)", selo Meteh. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:217).

Šume l'evoške (kao: **L'evoške šume**) – „potesi na predjelu Ljevoša (veće brdo, šuma)", selo Komarača. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:177).

Šumarci – u selu Velika. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:471).

Šume – u selu Gračanica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:465).

Šumljakica – „predio u strani više sela (šuma)", selo Brezovjica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:68).

Šumnata glavica – kod Podbožura. Nikšićke Rudine. (Tk).

Teleća ograda – „strana, nekada zagrađivano zemljište za telad", selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:362).

Teleća prodo – „strančica koja je nekad bila ograđena", selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:365).

Tetrijebovo osoje – u Brezovom dolu, Macavare. Banjani. „Dobilo je ime po ptici, koja se zove tetrijeb. Vjerovatno ih je ranije tu bilo, a danas, koliko ja znam nema ih“. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:29).

Tisa – iznad Brezovjice, Stravče. Kuči. (I: Z. Rajković).

Tisovac – „jedna od strmina obrasla je tisom, koja je u narodu poznata kao drvo *zaštite čovjeka...*", po tome je nazvan lokalitet Tisovac, kanjon Tare. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:205).

Tisovac (kao: **Kita Tisovca**) – glavica na Tisovcu, Macavare. Banjani. (Jedan lokalitet zove se **Grad na Tisovcu**, nazvan po građevini koju su Austrijanci gradili 1917. i 1918). (PEROVIĆ N.Đ. 2003:24).

Tmora – prostrani kompleks šuma u Tepačkom kraju. Iznad se nalazi **Tmorska glavica**. „Zbog gustine debelih i visokih stabala četinara u gustišu šuma je neviđelica, tmina, tama, po čemu je šumski kompleks dobio ime Tmora“. Isto: „Tmora su gusti nepregledni kompleksi tepčkih šuma, poznati po kvalitetnom i dobrom drvetu“, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:86).

Tmušice – „preko Malog Crnog vrha prema rijeci Tari, prostirala se šuma borovih stabala“, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:192).

Trava bijela (kao: **Bijela trava**) – pašnjaci i njive podno Srednjega vrha, selo Mikulići. Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:466 navode toponim **Bijela trava** za dva lokaliteta: u Gornjoj Lastvi (iznad Tivta) i u Čelobrdju (Paštrovići).

Trebljevina – širi lokalitet, selo Virak. Prostor je bio nekada kamenit „pa su mještani trijebili (micali) kamen i sabijali ga u gomile i pozide“. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:147).

Trebljevina – voda, selo Lubnice, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:19).

Trebljevina – izvor u selu Komarnica. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:258).

Trebljevina – izvor u Pošćenskom kraju. „Nazvat je Trebljevina po tom što je narod uređivao okolinu izvora mičući ili trijebleći kamen i druge otpadne materije“, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:280).

Trešnja – u selu Gostilj. Zeta. (PELIČIĆ J. I. -P. 1997).

Trešnje brojanske – „potes više Česme velike (više brojanskih kuća – katičkih doseljenika iz Albanije; livade na kojima ima i divljih trešanja)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:398).

Trešnjički mlini – na putu Lastva – Radanovići. Grbalj. (I).

Trnovače – u selu Tucanje. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:309).

Trnovci – „dolina i strane obrasle travom i velikim, *konjskim* trnjem“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:369).

Trnoviti pod – „zemljište koje je ravno, bez posebnih oblika reljefa, nazvan je Trnoviti pod. Obradivo je zemljište, travnato i pogodno za život ljudi“ i da nije nazvano zbog trnja, već „zbog trave koja je bila po livadama zvene trn“. (Bez konkretne ubikacije). Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:164).

Trnje – u selu Petnjica. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:308).

Trševina – „potesi pored rijeke (livade; oko rijeke raste ševar i visoka trska)“, selo Đurička Rijeka. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:123).

Tršl'evina – potes zapadno od Jare (livada na kojoj raste nekakva trska). Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:151).

Turuntaš – izvor, selo Mirac. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:228).

Tusta – katun, selo Lubnice, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:19). NAPOMENA: toponim **Tusta** je neproziran. U botaničkim rječnicima srijeću se fitonimi: *tust*, *tust divlji*, *tustenjača*, *tusti bob*, *tusti koren*, *tustika* i dr.

Udljikova prodo – u selu Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:324).

- Ulj** – „vjeruje se da je od povike vlasnika zemlje, kad uđe stoka u zabran, pa je kratko govoreno ulj(eze) stoka u štetu“, selo Donja Bukovica. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:75).
- Uljanik tepački** (kao: **Tepački uljanik**) – „negdje na obroncima sela Tepaca ispod strmih stijena, javljaju se pčele koje su umjesto košnica pravile medišta u krošnjama drveća“, selo Tepca. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:54).
- Usovine** – na prostoru sela Kurikuće, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:24).
- Usovišta** – ispaša, selo Zagrad, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:33).
- Usovište** – na prostoru sela Kurikuće, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:24).
- Ušl'ivi potok** – „veći potok na predjelu sela (teče niz strane i dalje kroz seoski atar, nosi pjesak i kamenje pa ga po tome ovako nazivaju)“, selo Kruševo. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:493).
- Ušljivac** – vrelo, Rovačka planina, selo Rovca, kod Berana. Vasojevića. (DAŠIĆ M. 2008:352).
- Uzgorica** – „to je jedna omanja livada ispod Crvenih brda. Toponom je od sintagme *uz goru*: Uzgorica – livada uz goru“, selo Smrječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:335).
- Vekljevac** – „jedna livada u obliku terase na padinama Sinjavine zove se i danas Vekljevac, što znači *kožđarnik*. I zaista njena okolina obrasla je sitnogoricom pogodnom za gajenje koza. Stari Sloveni zvali su kozu *veka*, a ovcu *beka*. Otuda su se i do današnjih dana očuvali i izrazi: večati i blejati“. Sinjavina. (RAOSAVLJEVIĆ R. 1990:327).
- Vidrenjak** – „potesi pored Plavskog jezera (sjeveroistočna ivica jezera). Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:255).
- Vidrica** – „Vidrica – ogromna okomita stena, ravna i glatka; U narodu: tako se zove jer je *lijepa kao vidra*“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:351). NAPOMENA: Dopuna toponimu kojeg su naveli PULEVIĆ V.& SAMARDŽIĆ N. 2003:483. „**Vidrica** (2037) – na severozapadnim ograncima planine Durmitor prema Sušičkom jezeru. (L, Tk)“.
- Vila** – oronim iznad Kralja. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:101).
- Vilin izvor** – na Komovima. (OSTOJIĆ M. 2001:101)
- Vilina pećina** (kao: **Pećina vilina**) – u selu Šenica. Kuči. (PETROVIĆ D. 1988).
- Vilina pećina** – na području Brskut – Korijen. Kuči. (PETROVIĆ D. 1988).
- Vilina pećina** – u Bijelim vodama. Kuči. (PETROVIĆ D. 1988).
- Vilino kolo** – na Komovima. (OSTOJIĆ M. 2001:101).

Vil'in izvor – veći izvor u predjelu Liješće niže sela (po predanju ovdje su se kupile vile)“, selo Brezovjica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:62).

Vinograd kaluđerov (kao: **Kaluđerov vinograd**) – svojina Manastira Dajbabe. (Tu je i toponim **Kaluđerova bašta**). Zeta. (I: M. Knežević).

Voćnjak – (dosta toponima imenovano je po voću ili povrću; iako su danas degradirali i na njima rastu autohtone vrste spontane flore oni su zadržali ime. Takvi su: „Vinograd“, „Voćnjak“, „Šljivik“, „Lučnjak“, „Bostan“ i dr.).

Votnjak – zaselak, selo Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:26).

Voznik – u selu Perovići, Macavare. Banjani. (PEROVIĆ N.Đ. 2003:15).

Voznik – „potes na predjelu sela (*strana za liferovanje trupaca*)“, selo Jesenica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:166).

Voznik – „potes u strani više sela (šuma; niz ovaj voznik mještani spuštaju drvenu građu prema selu)“, selo Kruševa. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:491).

Voznik pašin – „potesi u strani više naselja Dolja (zapadno; pripada Ali-paši Gusinjskom)“, selo Dolja. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:473).

Voznik: Val'ski voznik, Vel'iki voznik, Mali voznik – na području sela Martinoviće. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:497).

Voznik vlačegov (kao: **Vlačegov voznik**) – stari prokrčeni voznik, koji je „povezivao Žagricu sa starim naseljenim djelovima Smriječna i vjero-vatno je služio za dovoz luča i lučeve daske“, selo Smriječno. Piva. (TADIĆ B. 2004:293).

Vranići – u selu Gostilj. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

Vranina – brdo, Cuce. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).

Vranjina – „veći potes, doline i strane, livade“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:351).

Vražje vodenice – „stijene i pećine između Duljeva katuna i Šticke rijeke (priopovijedaju da *ovdje žive vragovi*)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:392).

Vražji virovi – kod Đalovića pećine u Đalovića klisuri. Bijelo Polje. (Tk).

Vrba Nuhova (kao: **Nuhova vrba**) – u selu Dašča Rijeka. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:320).

Vrbe – u Lješkopoljskom lugu, Lješkopolje. Podgorica. (I: R. Mugoša).

Vrbe – u selu Lagatori. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).

Vrbe Mitrove (kao: **Mitrove vrbe**) – na rijeci Morači, ispod sela Dajbabe. Zeta. (I: M. Knežević).

Vrbica – u selu Gostilj. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).

- Vrbica** – izvor pitke vode u selu Gradac kod Šavnika. „Toponim je nazvat po tom što su se na Vrbicu, proljećni praznik okupljali mladi i služili vodom“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:243).
- Vrbica** – „potesi na planini Lipovici (šuma i pašnjak)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:392).
- Vrbić** – u selu Vukovci. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Vrbič** – njiva u zaseoku Androvići, selo Mikulići. Bar. (PEROČEVIĆ E. 2003). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:502 navode: „**Vrbič** – izvor, Mikulići. Bar.(L)“.
- Vrbiš debeli** (kao: **Debeli vrbiš**) – u selu Ponari. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Vrbljak** – jedan od zapuštenih i rijetko korištenih izvora, selo Vrela, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:267).
- Vrbovac** – u selu Mataguži. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Vrbovac** – u Golubovcima. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Vrtići** – v. **Lanište** (CICMIL-REMETIĆ R. 2003).
- Vuča legla** – lokalitet na planini Zeletin. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001: 339).
- Vučje jame** – kod Kovačeva panja. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:217).
- Vučje jame** – u kanjonu rijeke Tare. One su tako nazvate što su se često oko jama sretala vučad. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:216).
- Vučja jama** – na putnom pravcu prema katunu Lokvice. „Do naziva je došlo zbog česte pojave vučice i vučadi što se sklanjaju u jami ...“. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:191).
- Vučja lokva** – u selu Glavaca, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:26).
- Vukotinac** – uz selo Vuča, Gornja Sela. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:441).
- Vukov briješ** – u selu Bastahe, Gornja Sela. Vasojevići. (ŠEKULARAC B. 2008:25).
- Vuznik/Vuznici** – „planinski (pješački) put prema Kofiljači (ovim putem mještani dovoze drva i građu sa planine; vuznici-voznici)“, Malo Selo. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:208).
- Zabel'** – „zaselak sela Hote (livade, pašnjaci, šume, katuništa ...)“, selo Hote. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:375)
- Zabel'** – „potesi na predjelu Čardak (šuma)“, selo Dosuđe. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:480).
- Zabio** – brdo, selo Majstori, Lovćen. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:252).
- Zabio** – u selu Lagatore. „Zabjel je granica“. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:327).
- Zabio velji** (kao: **Velji Zabio**) – brdo, selo Majtori, Lovćen. Njeguši. (ČIRGIĆ A. 2009:242).

- Zabjela** – u selu Radmanci. Vasojevići. (OSTOJIĆ M. 2001:324).
- Zadubljica** – velika i prostana njiva, ispod uzvišenja Dub, Previš. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:112).
- Zabravlje** – prostrana uvala u podnožju velike Orujice (sa dobrim ukosom sijena), Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:158).
- Zaruđe** – brdo i padine između Dašića Mahale i Bijedanjske strane. „Izvedeno od glagola zaruditi ... u Zaruđu ima ruja što je rijetkost u čitavom Beranskom kraju“, selo Rovca, kod Berana. Vasojevići. (DAŠIĆ M. 2008:336).
- Zasada** – „ravan predio više Nikšića laza (livada)“, selo Brezovjevica. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:62).
- Zec kamen** – između Kaluđerovače i Previje, Jezersko polje. (Po usamljenom kamenu koji asocira na zeca u travi). Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:97).
- Zečovo ždrijelo** – „tjesnac kroz koji se mora proći“, selo Brajkovača. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:98).
- Zečica** – zaravan ispod sela Junča. „Tu su Turci podignuli karaule za čuvanje posjeda i granica. Zečica se nije nazvala zbog kretanja zeca, već što su često vršilči napade na Turke, pa su se oni od Drobnjaka plašili, zbog čega se nazvala Zečica“, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:175).
- Zečica** – na prostoru sela Tušinja. „Predanje kaže da su tim lokalitetom prolazili, igrali se i pasli zečevi koji su iz šume prolazili da piju vode na rijeci Tušinji“. Uskoci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:100).
- Zečja glava** – u selu Kovači. Oputna Rudina. (I: B. Koprivica).
- Zečji brk** – glavica, između Vraćenovića i velimlja. Banjani. (I: B. Koprivica).
- Zečke bare** – lokalitet u selu Slatina. (Tu je nekada živjela porodica Zečevi). Tu su još lokaliteti: **Zečke lazi** i **Zečke poljane**. Drobnja. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:390).
- Zečkovina** – u Cucama. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).
- Zelena glavica** – u selu Njegovude. Šaranci. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:69).
- Zelena gora** – u Donjim Šarancima, neđe iznad sela Krš. „Zelena Gora je tako nazvana po tom što se prostiru šume zaista uvijek zelene“. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:39).
- Zeleni dô** – „velika dolina u selu“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:353).
- Zeleni pasovi** – „potes u Škrći prema Žabljaku i Drobnjacima“. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:363).
- Zeleno ramo** – „poveća izbočina obrasla listopadnom šumom i borovima, teren pored Jatara (kanjon Tare)“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:366).

- Zeretino polje** – „podno sjevernih padina Kovačeva panja u ataru Vrela, jedna prostrana zaravan je nazvana Zeretino ili često izgavarano Zvjeretino polje“. Po legendi tuda se „zvijerinje spušтало vodopojima“. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:123–124).
- Zlatna dolina** – dolina, selo Gradac kod Šavnika. „Zbog roda i izgleda (cvijeće žute boje), narod je dolinu nazvao Zlatna dolina“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:400).
- Zlatna strana** – u Banjanima. (Možda je nazvana po nekoj gusto nastanjenoj biljci žutih cvjetova, npr.: *Genista*, *Petteria* i dr.). (L, I).
- Zlogorica** – u selu Srpska. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Zmajevac** – izvor, Jezera. Durmitor. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:277).
- Zmijanovica** – u selu Vranj. Zeta. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Zmijanac** – izvor, Morinj. Boka Kotorska. (NAKIĆENOVIĆ S. 1913:525).
- Zminja krša//Zminji krši** – „krševit i strm teren koji ulazi u brije na Beziju“. Pivska planina. Piva. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:327).
- Zminje brdo** – brdo, Cuce. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).
- Zminje ramo** – „izbočina i vala obrasla šumom (kanjon Sušice)“, selo Crna Gora. Durmitor. (REMETIĆ R. 2003:366).
- Zogajsko blato** – mjesto kod Ulcinja (Ulcinska solana). *Zog* na albanskom *ptica*. (SAVELJIĆ D. 2008. Tra terra e Mare. Universita del Salento).
- Zukvanjsko polje** – u ataru sela Bukovica. „Narod kaže da je naziv došao po divljim jabukama koje narod naziva zukve ...“. Drobnjak. (OSTOJIĆ M. Đ. 2003:124).
- Zvjerinak** – u Cucama. Katunska Nahija. (I: B. Jovanović).
- Zvjerišta//Zvljerišta** – „veći potes u kanjonu Tare, teren bogat divokozašma“, selo Crna Gora. Durmitor. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:355). NAPOMENA: Možda se radi o istom lokalitetu kojega su prikazali PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:525: „**Zvjerište (Malo i Veliko)** – na lijevoj obali rijeke Tare (u kanjonu), nizvodno od Tepaca. (L: Brajović M.B. 1984)“.
- Žaborovo** – livade i močvare pri Skadarskom jezeru, blizu sela Gostilj. Zeta. (I: M. Knežević & V. Bušković). NAPOMENA: PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003:526 naveli su lokalitet „**Žabarevo**“ – između Mataguža i Gošića. zeta. (I). (Ovim se vrši dopuna i ispravka naziva).
- Žar Averića** (kao: **Averića žar**) – u reonu sela Žabljak. Ceklin. (PELIČIĆ J. I.-P. 1997).
- Žar Dokof(v)** – „malo brdo više sela (zapadno; šuma)“, selo Pepiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:251).
- Žar mededof(v)** – „potes više sela (šuma i pašnjak)“, selo Kruševo. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:491).

Žar Rekovića – „potes više sela (livada)“, selo Pepiće. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:251).

Žarevi – „planinski predjeli zapadno od sela Grnčar (na međi atara sela Grnčar i atara naselja Kuti)“, selo Grnčar. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:393).

Žarevi – „potes više sela (livade)“, selo Budovice. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:114).

Žarevi murinski (kao: **Murinski žarevi**) – „predjeli na zapadnoj strani Vistora (prema selu Murina)“. Plav. (DŽOGOVIĆ A. 2009:62).

Žarovi – „potes na planini Bor (pašnjaci)“, selo Kruševe. Gusinje. (DŽOGOVIĆ A. 2009:491).

Žarovica – na području sela Vusanje. Gusinje. (OSTOJIĆ M. 2001:504).

Žestiće (Žeštiće) – predio iza Ledenice, između vrha Kuletine i česme Kaljuše. Prvo navodi da se po Tucakvu veže za Ramnus falax. „No u Pivi se žestikom zove i jedna vrsta javora, što navodi i Vuk u rječniku. U svakom slučaju jasno je da je toponim došao po vrsti rastinja na tom lokalitetu“, selo Smrječno. (TADIĆ B. 2004:299).

Žirna dolina – lokalitet prekriven bukovim stablima koja bogato rađaju žir. Jezera. Durmitor. (OSOJIĆ M. Đ. 2003:131).

Žitnica (kao: **Bežitnica**) – u Jezero-šaranskom području. Durmitor. (OSTOJIĆ B. 1998:14).

Živci//Živčići//Živici – „veći potes šume u Štuocu“, selo Crna Gora. Durmitor. „Onim nastao u vreme kada je označavao mladu goru, šumu u zetku“. (CICMIL-REMETIĆ R. 2003:338&355).

Literatura

- ANTOLJAK S. 1979: Orahovac (Boka Kotorska). Boka, 11:53–198. Herceg Novi.
- BLEĆIĆ V. 1958: Šumska vegetacija i vegetacija stena i točila doline reke Pive. Glasn. Prir. Muzeja, Ser. B, 11:5–101. Beograd.
- BORIĆIĆ TIVRANSKI V. 2002: Rječnik vasojevićkog gvora. Prosveta. Beograd.
- CICMIL-REMETIĆ R. 2003: Toponimija durmitorskog sela Crne Gore. SANU – Onomatološki prilozi, 16:323–375. Beograd.
- ĆUPIĆ D. 1970: Mikrotoponimija sa sufiksom *-ina* u Bjelopavlićima. Prilozi proučavanju jezika, 5:303–307. Novi Sad.
- ĆUPIĆ D. & ĆUPIĆ Ž. 1997: Rečnik govora Zagarača. Srpski dijalektološki zbornik, XLIV, str. IX–XX & 1–615. Beograd.
- ČIRGIĆ A. 2009: Rječnik njeguškog govora. Matica crnogorska – Biblioteka Crnogorski jezik. Cetinje – Podgorica.

- DAŠIĆ M. 2008: Rovca kod Berana. CANU – Odjeljenje društvenih nauka, 61(17). Podgorica.
- DOŠLJAK D. 2009: Onomastikon Crne Gore u *Onomatološkim prilozima*. Riječ, Nov. ser., 1:31–42. Nikšić.
- DŽOGOVIĆ A. 2009: Onomastikon plavsko-gusinjske dijalekatske oblasti. *ALMANAH* – posebna izdanja. Podgorica.
- GILIĆ S. 2004: Rječnik bilja – Građa za hrvatsku fitonimiju. Rijeka
- GUŠIĆ B. 1974: Po Prokletijama kroz pola stoljeća. Tokovi, 9. Ivangrad.
- IČEVIĆ D. 2007: Podgorički govor. Društvo prijatelja stare Podgorice. Podgorica.
- IPLB (=Institut za proučavanje lekovitog bilja). Beograd, 1966: Elaborat o proučavanju lekovitog bilja na području Komova i Prokletija. Beograd).
- JOVIĆEVIĆ A. 1922: Crnogorsko primorje i Krajina. Srp. Etn. Zbor. Knj. XXIII. Naselja i poreklo stanovništva, knj. II. 1–171. Beograd.
- KASTRATOVIĆ R. 1966: Šekular i Šekularci u narodnoj priči i tradiciji. Cetinje.
- KOVAČEVIĆ N.S. 2007: Nijesmo od juče. (Zapadni dio Crne Gore: Banjani, Rudine, Grahovsko viluski kraj, pa preko Krivošija do mora). Izdavač: Galerija *Most*). Podgorica – Herceg Novi).
- KUJOVIĆ D. 2002: Kulturno nasljeđe Kolašina. ITP *Umireks*. Podgorica.
- LIPOVAC-RADULOVIĆ V. 1981: Romanizmi u Crnoj Gori, jugoistočni dio Boke Kotorske. Cetinje – Titograd.
- LUTOVAC: M. 1960: Rožaje i Štavica. Srp. Etn. Zbor., Knj. LXXV. Beograd.
- NAKIĆENOVИĆ S. 1913: Boka – antropogeografska studija. Srp. Etn. Zbor., knj. 20. Beograd. (Reprint: Herceg Novi, 1982).
- OSTOJIĆ B. 1998: O toponimima u onomastici jezero-šaranskog područja. Soa Nebeska, 23:14. Žabljak.
- OSTOJIĆ M. 2001: Vasojevići u svjetlu onomastike. *Stupovi*. Podgorica.
- OSTOJIĆ M. Đ. 2003: Toponimija Drobnjaka. Izdavačka kuća Draganić. Beograd.
- PELIĆIĆ J. I.-P. 1997: Zapis o Zeti. Naselja – stanovništvo – tradicija. Sabor Zete. Golubovci – Beograd.
- PEROČEVIĆ E. 2003: Mikulići na kraju vijeka. Bar. (Poglavlje Toponimija područja Mikulića, str. 145–148).

- PEROVIĆ N. Đ. 2003: Moje kratke priče o Macavarama i Macavarima. Nikšić.
- PERUĆICA R. K. 1989: Oputna Rudina – Građa za proučavanje mog zavičaja. ITP *Trag*. Beograd.
- PETROVIĆ D. 1972: Mikrotponimija Gornjih Pješivaca i Broćanca. Prilozi proučavanju jezika, 8:47–70. Novi Sad.
- PETROVIĆ D. 1988: Toponimija Kuča. Onomatološki prilozi, 9:1–163. Beograd.
- PULEVIĆ V. & SAMARDŽIĆ N. 2003: Fitonimi i zoonimi u topnimiji Crne Gore. DANU – Posebna izdanja. Podgorica.
- PULEVIĆ V. 2009: Osvrt na probleme crnogorske fitonimije. *Lingua Montenegrina*, 3:65–80. Cetinje.
- RAOSAVLJEVIĆ R. 1990: Morača, Rovca, Kolašin. Beograd.
- SIMONOVIĆ A. 1998: Osreci – selo u Donjoj Morači. Podgorica.
- SIMONOVIĆ A. 2000: Jasenova i Jasenovci of Šćepana do naših dana. Podgorica.
- SIMONOVIĆ D. 1959: Botanički rečnik imena biljaka. SANU – Posebna izdanja, Knj. CCCXVIII. Institut za srpskohrvatski jezik, Knj. 3. Beograd.
- ŠEKULARAC B. 2008: Onomastikon Gornjih Sela. Crnogorski P.E.N. centar. Cetinje.
- ŠULEK B. 1879: Jugoslavenski imenik bilja. Zagreb.
- TADIĆ B. 2004: Smriječno – selo u Pivi. Cetinje, 2004.
- ŽARKOVIĆ LJ. 1999: Nedajno u Pivi na Durmitoru. Podgorica.

Informatori (I)

- **Bulatović M.** (Trebaljevo – Kolašin)
- **Bušković Vasilije** (Vranjina, Zeta)
- **Filipović Veselin** (Piperi)
- **Jovanović Boško** (Cuce)
- **Kalezić Dejan** (Bjelopavlići)
- **Knežević Milorad** (Dajbabe – Zeta)
- **Koprivica Božidar** (Banjani)
- **Leković Drago** (Godinje – Crmnica)
- **Mrvaljević Zorica** (Bjelopavlići)
- **Mugoša Rade** (Lješkopolje)
- **Nikčević Božo** (Pješivci)
- **Novović Velimir** (Trepča – Vasojevići)
- **Radonjić Brano** (Kuči)
- **Rajković Milenko** (Kuči)

- **Rajković Zdravko** (Kuči)
- **Vučurović Zoran** (Nikšić)
- **Vujotić Vidak** (Kuči)
- **Vuksanović Danilo** (Kuči)
- **Vulević** (Kolašin)
- **Vulikić Marina** (Bjelopavlići)
- **Tijanić Mara** (Piva)

Vukić PULEVIĆ

THE FIRST ADDITION TO THE FITOTOPONYMY AND ZOOTOPONYMY OF MONTENEGRO

The addition consists of the material related to the fitotponymy and zootponymy (near 1000 toponyms) collected after the publishing of the book entitled *Fitonimi i zoonimi u toponimiji Crne Gore* (PULEVIĆ V. AND SAMARDŽIĆ N. 2003). The author has used literary sources (which are given in the list of literature) as well as the data collected by the fellow-workers.

Key words: *toponymy, fitotponymy, zootponymy, Montenegrin language*